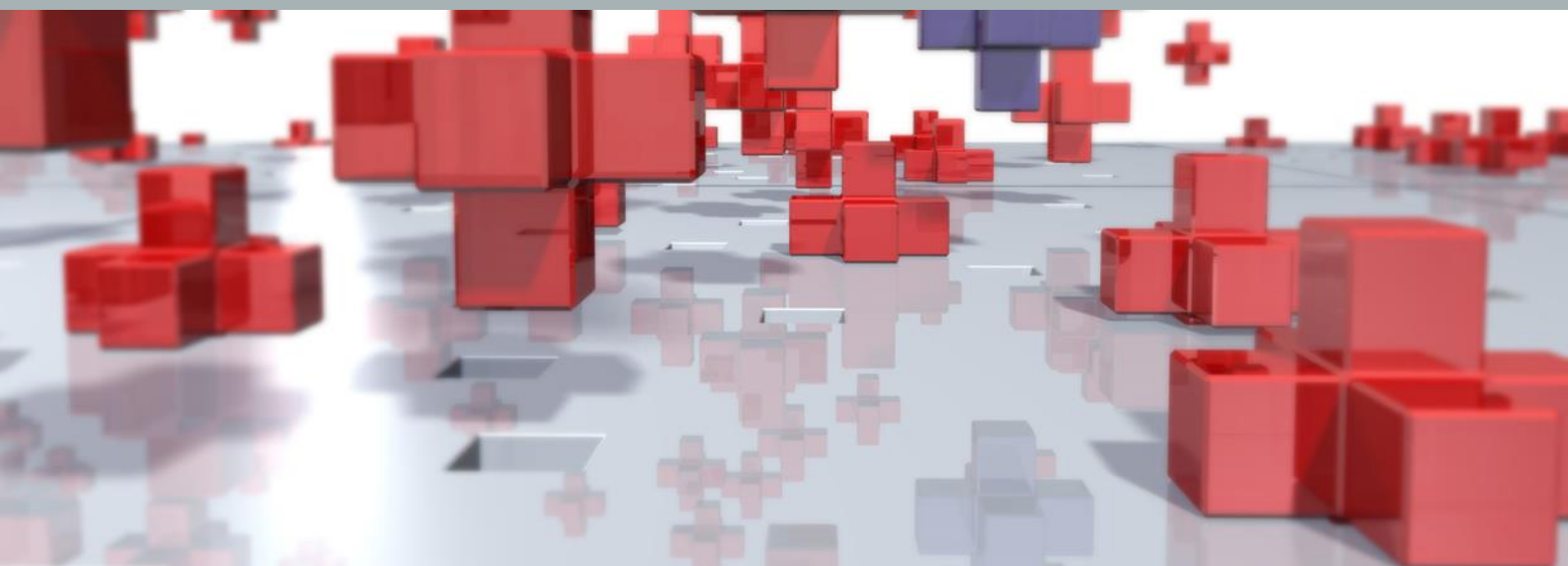

Bestemmingsplan Waterberging De Run Eersel
Gemeente Eersel
Vastgesteld

Bestemmingsplan Waterberging De Run Eersel

Gemeente Eersel

Vastgesteld

Rapportnummer:	211x08964_05 Eersel
IMRO-identificatienummer:	NL.IMRO.0770.BPBwbrun0067-VAST
Datum:	Februari 2021
Opdrachtgever:	Waterschap De Dommel
Projectteam BRO:	JR, AD
Concept:	Augustus 2019
Concept-ontwerp:	April 2020
Ontwerp:	Juli 2020
Vaststelling:	23 februari 2021
Bron foto kaft:	BRO
Beknopte inhoud:	Bestemmingsplan ten behoeve van het realiseren van een gestuurd waterbergingsgebied en beekherstel voor De Run en herstel van de Natte Natuurparel Grootgoor.

BRO
Hoofdvestiging
Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400
E info@bro.nl

Toelichting

Inhoudsopgave

pagina

1. INLEIDING	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Plangebied	4
1.3 Vigerend bestemmingsplan	6
1.4 Leeswijzer	7
2. BESTAANDE SITUATIE	8
2.1 Water	8
2.2 Natuur	8
2.3 Landbouw	9
2.4 Landschap, cultuurhistorie en archeologie	9
2.5 Recreatie	10
3. PLANBESCHRIJVING	11
3.1 Waterberging	12
3.1.1 Doel van de waterberging	12
3.1.2 Beschrijving van de (waterstaats)werken	12
3.2 Natuur- en wateropgaven	15
3.2.1 Beekherstel	15
3.2.2 Overige aanpassingen watersysteem	16
3.2.3 Overige maatregelen	16
3.3 Landschap en recreatie	16
3.4 Gevolgen maatregelen	17
4. BELEIDSKADER	18
4.1 Rijksbeleid	18
4.1.1 Nationaal Bestuursakkoord Water (2003-2008)	18
4.1.2 Nationaal Waterplan (2016-2019)	18
4.1.3 Kaderrichtlijn Water	19
4.2 Provinciaal en regionaal beleid	19
4.2.1 Provinciaal milieu- en waterplan 2016-2021	19
4.2.2 Omgevingsvisie Noord-Brabant	20
4.2.3 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant	20
4.2.4 Verordening Water (2018)	22
4.2.5 Structuurvisie Deel E 'Grenscorridor N69'	23
4.3 Waterschapsbeleid	23
4.3.1 Waterbeheerplan 2016-2021: Waardevol water	23

4.3.2 Keur Waterschap De Dommel 2015	24
4.3.3 Beleid uitgangspunten aanleg kades	24
4.4 Gemeentelijk beleid	24
4.4.1 Toekomstvisie 2030	24
4.4.2 Structuurvisie Eersel 2011	25
4.4.3 Visie buitengebied	26
4.4.4 Omgevingsvisie 1.0	27
4.4.5 Beleidsplan Groen Loont!	28
5. OMGEVINGSASPECTEN	29
5.1 Geluid	29
5.2 Luchtkwaliteit	29
5.3 Veiligheid	29
5.4 Verkeer	29
5.5 Externe veiligheid	30
5.5.1 Toetsingskader	30
5.5.2 Onderzoek en conclusie	30
5.6 Ecologie	31
5.6.1 Toetsingskader	31
5.6.2 Natuurtoets	31
5.6.3 Effecten flora en fauna en Natura 2000	32
5.6.4 Conclusie	34
5.7 Bodem	34
5.7.1 Toetsingskader	34
5.7.2 Onderzoek	34
5.7.3 Conclusie	35
5.8 Water	35
5.9 Landschap, archeologie en cultuurhistorie	35
5.9.1 Toetsingskader	35
5.9.2 Onderzoek	36
5.9.3 Effecten landschap, archeologie en cultuurhistorie	38
5.10 Kabels en leidingen	38
5.11 M.e.r.-plicht	38
5.12 Bedrijven en milieuzonering	41
5.13 Geur	41
5.14 Gezondheid	41
5.15 Duurzaamheid	41
6. JURIDISCHE PLANOPZET	43
6.1 Inleiding	43
6.2 Plansystematiek	43

7. UITVOERBAARHEID	46
7.1 Economische uitvoerbaarheid	46
7.1.1 Kostenverhaal	46
7.1.2 Financiële haalbaarheid	46
7.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid	47
7.2.1 Vooroverleg	47
7.2.2 Inspraak	47
7.2.3 Vaststellingsprocedure	48

SEPARATE BIJLAGEN

- Bijlage 1: M.e.r.-beoordeling 'Waterberging en natuurherstel De Run
- Bijlage 2: M.e.r.-beoordelingsbesluit 'Waterberging en natuurherstel De Run
- Bijlage 3: Vormvrije m.e.r.-beoordeling, bestemmingsplan 'Waterberging De Run'
- Bijlage 4: Besluit m.e.r. Eersel

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Om ervoor te zorgen dat steden in het beheersgebied van Waterschap De Dommel droge voeten houden in het geval van uitzonderlijke regenval, is het inrichten van waterbergingsgebieden noodzakelijk. De gestuurde waterbergingen zijn onderdeel van de afspraken in het Nationaal Bestuursakkoord Water-Actueel (2008).

Voor het waterbergingsgebied bij De Run is een projectplan in het kader van de Waterwet opgesteld. In het projectplan is de onderbouwing, inhoud en verantwoording van het project beschreven. Het Projectplan Run Grootgoor is op 9 juli 2019 vastgesteld door het dagelijks bestuur van Waterschap De Dommel. De omgevingsvergunning is inmiddels onherroepelijk. Het waterbergingsgebied bij de Run maakt onderdeel uit van een groter geheel om te zorgen voor bescherming tegen hoogwater in de regio Eindhoven. Het waterschap legt samen met de gemeenten Veldhoven, Bergeijk en Eersel bij de natte natuurschap Grootgoor dit waterbergingsgebied aan. Tegelijkertijd krijgt de beek de ruimte om te kronkelen en worden de gronden langs de nieuwe beek ingericht als natuur. Daarnaast neemt het waterschap ook enkele maatregelen om verdroging in Grootgoor tegen te gaan en het recreatief netwerk te vergroten.

De doelstellingen van het project zijn als volgt:

- Het realiseren van gestuurde waterberging.
- Het verbeteren van de Run in het kader van de Kaderrichtlijn Water (rekening houdend met Natura 2000).
- Het tegengaan van verdroging in Natte Natuurschap Grootgoor.
- Het inrichten van percelen in het Natuurnetwerk Brabant (voorheen ecologische hoofdstructuur).
- Het realiseren van recreatieve voorzieningen en landschappelijke elementen (Gebiedsimpuls Grenscorridor N69).

Voorliggend bestemmingsplan biedt het benodigde juridisch-planologisch kader om het gestuurde waterbergingsgebied en het beekherstel te realiseren.

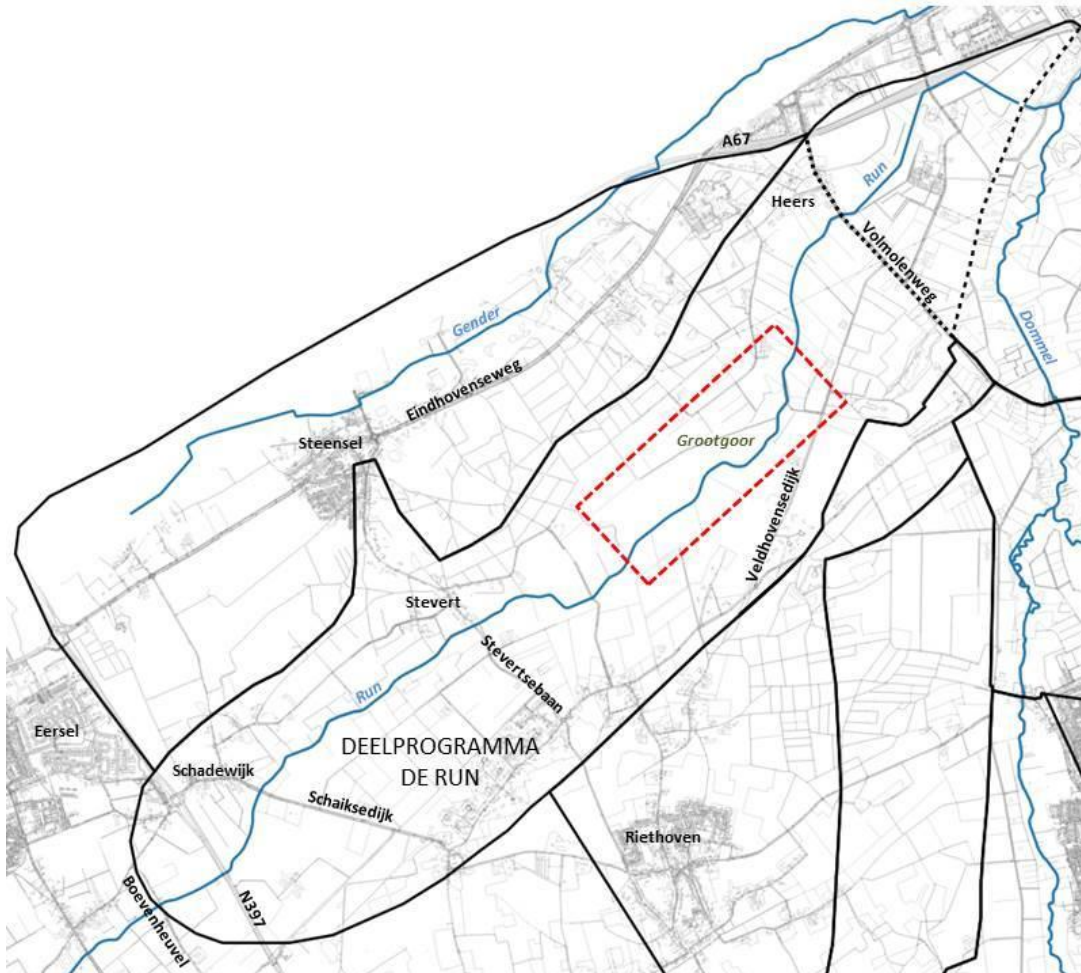
1.2 Plangebied

Het plangebied ligt in de gemeenten Bergeijk, Eersel en Veldhoven. Het programma De Run betreft het traject van De Run vanaf stuw Boevenheuvel tot aan de Dommel. Het beekdal De Run is op basis van beschikbare percelen, kennis en kansen in het gebied onderverdeeld in drie gebieden, die los van elkaar (ook in tijd) tot een projectplan Waterwet en tot uitvoer worden gebracht:

1. Boevenheuvel tot Grootgoor (tracé bovenstrooms);
2. Grootgoor;
3. Grootgoor tot Dommel (tracé benedenstroom).

Voorliggend bestemmingsplan heeft alleen betrekking op de aanleg van voorzieningen ten behoeve van gestuurde waterberging en het beekherstel dat op korte termijn gerealiseerd zal worden en be-

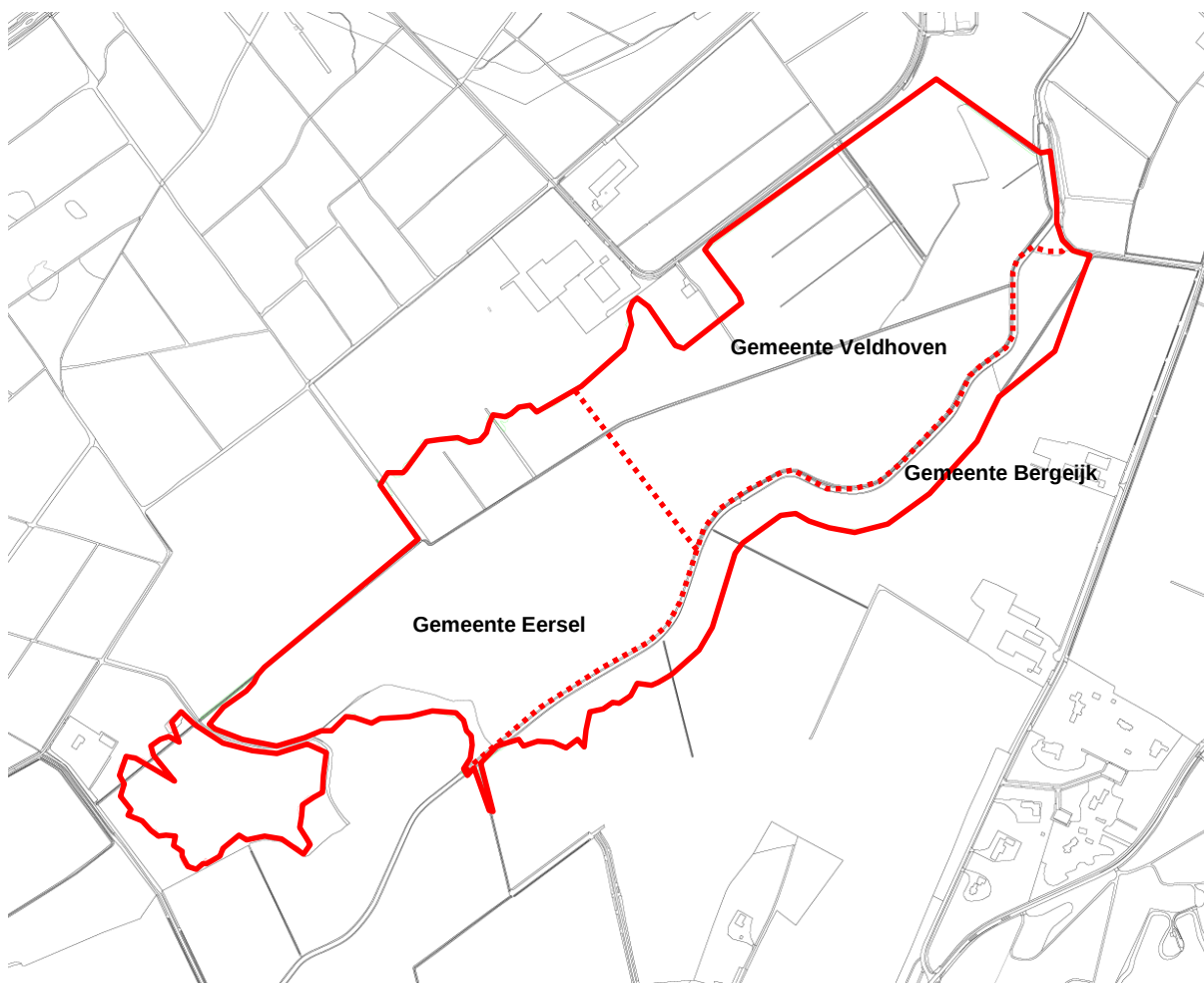
perkt zich tot het gebied nabij natuurgebied Grootgoor (gebied 2, rood omkaderd in figuur 1.1). Het gebied Grootgoor heeft op zichzelf staande hydrologische effecten en wordt zelfstandig tot een projectplan Waterwet tot uitvoering gebracht.

Figuur 1.1: Plangebied Grootgoor de Run, rood omkaderd (Bron: Projectplan Run Gootgoor, juni 2019)

Het plangebied (voor alle drie de bestemmingsplannen samen) wordt gevormd door:

- de maximale bergingscontour waterberging;
- kade en kering (met een beschermingszone en marge);
- sloot ten zuidoosten van de kade;
- het gedeelte van het projectplan waarvoor het inpassingsplan N69 vastgesteld is maakt geen onderdeel uit van het plangebied (is uitgezonderd);
- een langzaam verkeersroute als verkeersverbinding tussen Gagelgoorsdijk en omlegging Riethovensdijk wordt in dit plan meegenomen.

Figuur 1.2: Begrenzing plangebied bestemmingsplan (rode lijn) met opdeling in drie gemeenten (rode stippellijn)

1.3 Vigerend bestemmingsplan

Gemeente Eersel

Ter plaatse van het plangebied vigeren de volgende bestemmingsplannen:

- Buitengebied 2017, vastgesteld 3 juli 2018.
- Buitengebied 2017, eerste herziening, vastgesteld 29 januari 2019.

Het merendeel van de werkzaamheden en functies (onder andere afgraven van gronden, de aanleg van de kade, het dempen van delen van De Run, aanpassen afwatering, het verwijderen van stuwen en realisatie van een nieuwe hoogwaterstuw) kunnen reeds op basis van vigerende bestemmingsplannen uitgevoerd/uitgeoefend worden, al dan niet via een omgevingsvergunning, terwijl voor andere een aanpassing van het planologische regime noodzakelijk is. De inzet van het gebied voor waterberging is niet mogelijk op basis van de vigerende bestemmingsplannen.

1.4 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk volgt hoofdstuk 2 waarin een beschrijving van de bestaande situatie is opgenomen. In hoofdstuk 3 is de planbeschrijving opgenomen. De daaropvolgende hoofdstukken vormen de verantwoording van de ontwikkeling die dit bestemmingsplan mogelijk maakt. In hoofdstuk 4 wordt het Rijks-, provinciaal-, regionaal-, waterschaps- en gemeentelijk beleid beschreven. In hoofdstuk 5 wordt inzicht gegeven in diverse omgevingsaspecten die van belang zijn voor het voorliggende bestemmingsplan. In hoofdstuk 6 is de juridische toelichting op de planopzet gegeven. In het laatste hoofdstuk komt de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid aan de orde.

2. BESTAANDE SITUATIE

2.1 Water

De Run ontspringt bij Weebosch vlakbij de Belgische grens. De beek stroomt via de kernen Boksheide, Stokkelen, Schadewijk, Broekhoven en Heers, door het natuur- /bosgebied Grootgoor en voegt zich nabij Veldhoven bij de Dommel. De Run is onderdeel van een netwerk van beken die het Kempens Plateau afwatert. Het water stroomt via de Dommel en het Wilhelminakanaal richting de Maas.

Verval

De totale lengte van de beek bedraagt ongeveer 30 km. Het hoogteverschil van de beek van de bron (ca. 36,5 m + NAP) tot monding (circa 17,5 m + NAP) is ongeveer 20 meter. De Run heeft binnen het plangebied een lengte van ongeveer 9,5 km. Het gemiddelde verval bedraagt hier circa 0,9 m/km. Wat hierbij opvalt is dat het maaiveld nabij Grootgoor en de Volmolenweg sprongen maakt. Hier kruist de Run de feldbiss-breuk. Aan de benedenstroomse zijde van Grootgoor maakt het maaiveld hierbij een sprong van ongeveer 1 meter.

De beek in het bovenstroomse en benedenstroomse deel is gecentreerd gelegen in het beekdal. Hier tussenin waaiert het beekdal uit. Hier is de beek gelegen aan de zuidzijde van de laagte wat het gebied Grootgoor vormt. Aan de noordzijde wordt deze laagte begrensd door de watergang, de Pinkgieter.

Afvoer

De afvoer in de Run varieert tussen ordegrootte 100 l/s in de zomer en 400 l/s in de winter. De piekafvoer van een afvoersituatie die met een kans van eens in de 10 jaar voorkomt (T10) ligt op circa 3 m³/s. Verder blijkt uit meetgegevens dat de afvoer in de zomer bij langdurige droogte weg kan zakken tot afvoeren beneden 50 l/s. In enkele gevallen is zelfs gedurende enkele dagen geheel geen afvoer gemeten.

Profiel

Vanaf ca. 1900 is het beekdal van de Run aangepast voor landbouwkundig gebruik en is de Run rechtgetrokken, verruimd en verdiept. Daarnaast zijn er diverse stuwen in de beek aangebracht.

2.2 Natuur

Uit diverse flora- en fauna-inventarisaties blijkt dat in het gebied, naast de eerder genoemde soorten in de beek, ook diverse beschermde planten diersoorten op de aanliggende percelen voorkomen. Zo zijn er de plant akkerandoorn en verschillende vleermuissoorten aangetroffen. Ook bevindt de eekhoorn zich in het gebied. Verder zijn diverse broedvogels en vogels met vaste nestplaats zoals ransuil, buizerd en sperwer aanwezig en komt in het Grootgoor de alpenwatersalamander voor.

Grootgoor

Daarnaast maakt het natuurgebied Grootgoor als Natte Natuurparel onderdeel uit van het Natuurnetwerk Brabant (NNB, voorheen ecologische hoofdstructuur of EHS). In dit gebied heeft de afgelopen tientallen jaren verdroging en verruiging plaatsgevonden. Een studie van het IVN in 2010 onderschrijft

dit. In deze studie zijn namelijk vier momentopnamen van de vegetatie, van 1969 tot 2000, beschreven. In de jaren '60 en '70 was nog sprake van een goed ontwikkeld, levend laagveengebied en beekbegeleidend broekbos. Wel werd de destijds naderende herverkaveling als opkomende bedreiging beschouwd. In de jaren '90, nadat de ruilverkaveling in de jaren 70 was uitgevoerd, blijkt deze bedreiging werkelijkheid geworden. De, vanuit landbouwperspectief, verbeterde ontwatering heeft geleid tot verdroging in het centrale en oostelijk deel van Grootgoor met verruiging tot gevolg. In 2000 blijkt dat ook het westelijk deel is verdroogd. Dit leidt tot versnelde successie: de moerasvegetatie droogt op en bos overgroeit het struweel.

Natura 2000

De Run maakt deel uit van het Natura 2000-gebied Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux. Voor de beekdalen in het gebied is de aanwijzing voor de volgende habitattypen van belang:

- H3260A: Beken en rivieren met waterplanten (waterranonkels);
- H1831: Drijvende waterweegbree.

2.3 Landbouw

Een groot deel van de gronden in het beekdal en de hogere gronden waar in het verleden geen bos is aangeplant wordt gebruikt als landbouwgrond. Vanaf de jaren '70 van de vorige eeuw heeft het waterschap inspanningen geleverd om de hydrologische situatie in het beekdal en daarbuiten voor de landbouw te verbeteren. Dit onder meer door sloten en stuwen aan te leggen en door het watersysteem te beheren.

Het gebruik van de landbouwgronden is met name afgestemd op de grondwaterstanden. In de beekdalen, waar de grondwaterstand relatief ondiep is, bevinden zich daarom overwegend melkveehouderijen. Verder van de beek af ligt het grondwater dieper. Hier bevindt zich voornamelijk akkerbouw. In het verleden zijn door Staatsbosbeheer en de gemeenten landbouwgronden voor de realisatie van het Natuurnetwerk Brabant (NNB, voorheen Ecologische Hoofdstructuur) aangekocht. Deze gronden worden momenteel, in afwachting op het realiseren van het natuurnetwerk, verpacht aan agrariërs die deze percelen in agrarisch gebruik hebben.

2.4 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

De ondergrond van het beekdal is gevarieerd. Zo bevindt zich in het beekdal overwegend een lemig fijn zandige bodem en liggen er op de flanken van het beekdal leemarme fijn- en grofzandige gronden. Daarnaast bevindt zich bij Grootgoor een venige bodem. De variatie in type ondergrond en het gebruik hiervan in het verleden en het heden hebben geleid tot een afwisselend landschap. Zo is de Run tussen de Schaikse Dijk en de Stevertsebaan relatief diep ingesneden in de hoger liggende gronden en vormt deze een relatief rechte loop met steile oevers. Het beekdal is hier smal en wordt veelal begrensd door opgaande begroeiing.

Ter hoogte van Grootgoor kenmerkt het beekdal zich door de laagste en natste gronden in het gebied. Hier is het beekdal het breedst en is de gradiënt van hoog naar laag relatief flauw. De Run heeft in dit gebied veel ruimte waardoor het, ondanks de kanalisatie in de jaren '70 van de vorige eeuw, nog een loop heeft met flauwe bochten. Het zeer besloten broekbosgebied Grootgoor heeft grote natuurwaarden en wordt tevens aangemerkt als historisch groen.

Tussen Grootgoor en de Volmolenweg is het landschap open en het beekdal breed. De beek heeft hier nog een enigszins bochtige loop en het gebied heeft hier een karakteristieke opbouw: de laagste delen van het beekdal bestaan uit weiland en zijn voornamelijk open, de flanken van het beekdal liggen hoger waardoor de grond geschikt is voor akkerbouw. Het historisch patroon van beemden haaks op de loop van de beek is hier nog min of meer terug te herkennen aan de kavels en tussenliggende sloten. Ten noorden van de Volmolenweg kan het beekdal gezien worden als een uitloopgebied op de scheidslijn tussen stad en land. Ruimtelijk gezien is het landschap hier, evenals 150 jaar geleden, half besloten door de aanwezigheid van relatief grote bosschages zoals bij 't Witven en de Kempische Plassen.

In het gebied zijn enkele cultuurhistorische elementen aanwezig. De oudste en belangrijkste is de Stevertse watermolen gelegen aan de Stevertsebaan welke dateert uit de 14e eeuw. Deze watermolen valt buiten het plangebied van voorliggend bestemmingsplan. De watermolen is momenteel niet in gebruik. In de nabijheid van deze watermolen zijn enkele boerderijen en een wasserij uit de 19e eeuw aanwezig. Daarnaast vormt de buurtgemeenschap Schadewijk een oude concentratie van bebouwing. Verder zijn in het gebied diverse oude groenstructuren aanwezig. Het Grootgoor heeft hier een groot aandeel in.

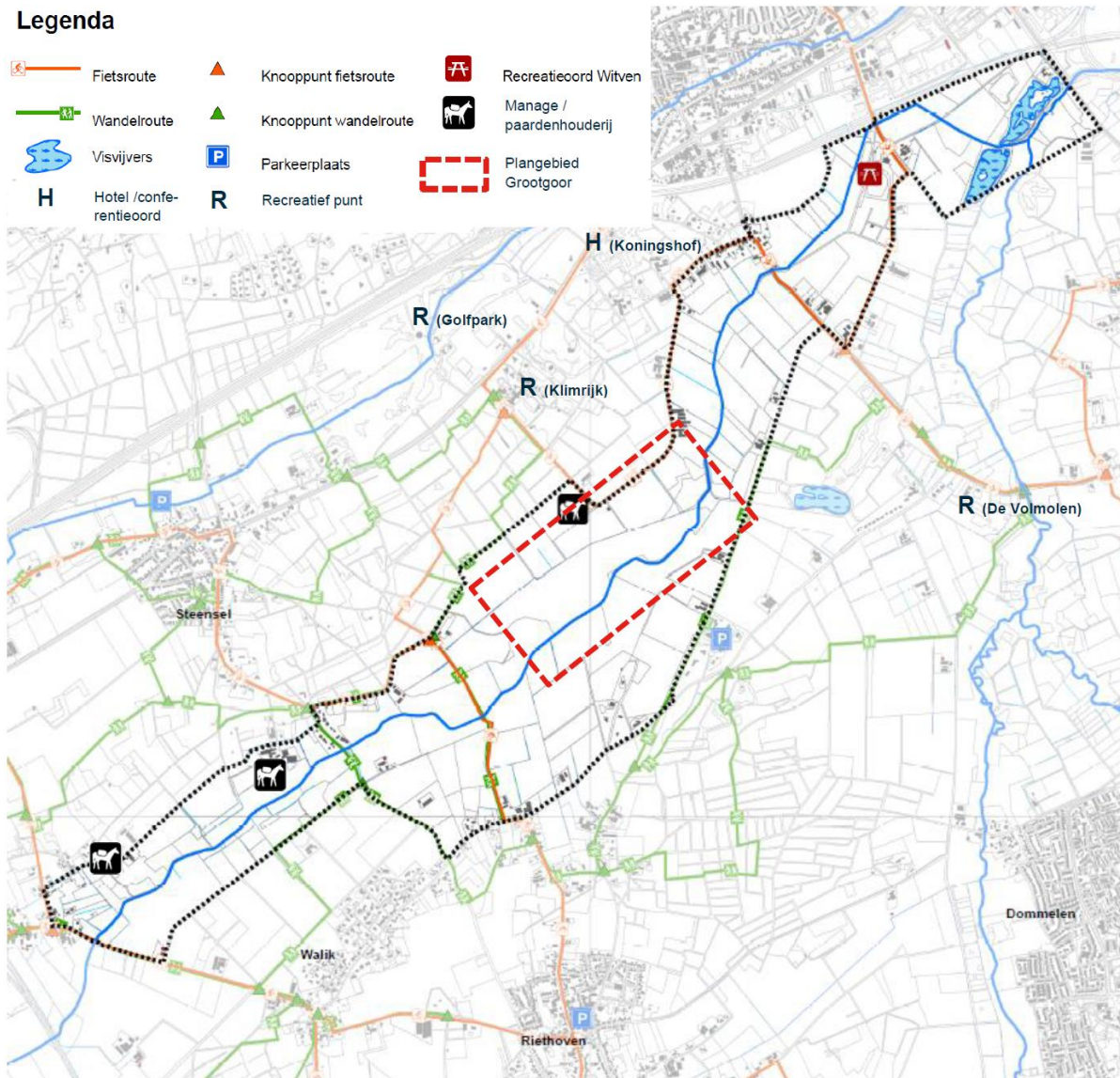
Ook zijn in het gebied archeologische monumenten aanwezig. Dit zijn voornamelijk grafvelden uit de brons- en ijzertijd en losse vondsten, daterend tot het Midden-Paleolithicum. Deze monumenten komen voor op de hogere zijden van het beekdal en de dekzandruggen in het gebied.

2.5 Recreatie

Het landschap van de Run vormt een contrast met het stedelijk gebied van Eindhoven. Zodra men de A67 in zuidelijke richting kruist, bevindt men zich in het buitengebied waar rust, ruimte en natuur is te ervaren. De ligging vlakbij Eindhoven maakt van het beekdal een stedelijk uitloopgebied. Dit is terug te zien in de aanwezige recreatieve mogelijkheden. Door het gebied lopen twee fietsroutes van het fietsroutenetwerk Zuidoost-Brabant en er liggen twee lange afstandspaden van het wandelroutenetwerk Bergeijk. Daarnaast is op de oostgrens van het gebied, aan de Broekhovenseweg, een parkeerplaats gelegen die wordt gebruikt voor de wandelroute door Grootgoor. Verder zijn er in en rond het gebied diverse recreatieve voorzieningen, waaronder een drietal maneges / paardenhouderijen, avonturenaccommodatie (Klimrijk), een hotel en conferentieoord (Koningshof), campings (waaronder 't Witven) en visvijvers (Philips Hengelsportvereniging) aanwezig. Verder wordt vanuit Veldhoven het gebied bij de Runstraat veelal gebruikt door wandelaars die tijdens pauze vanuit de hier aanwezige bedrijvigheid een rondje maken. Op onderstaande recreatiekaart zijn deze routes en voorzieningen weergegeven.

Legenda

	Fietsroute		Knooppunt fietsroute		Recreatieoord Witven
	Wandelroute		Knooppunt wandelroute		Manage / paardenhouderij
	Visvijvers		Parkeerplaats		Plangebied Grootgoor
	Hotel / conferentieoord		Recreatief punt		

Figuur 2.1: Recreatieve voorzieningen (Bron: Projectplan Run Gootgoor, juni 2019)

3. PLANBESCHRIJVING

3.1 Waterberging

3.1.1 Doel van de waterberging

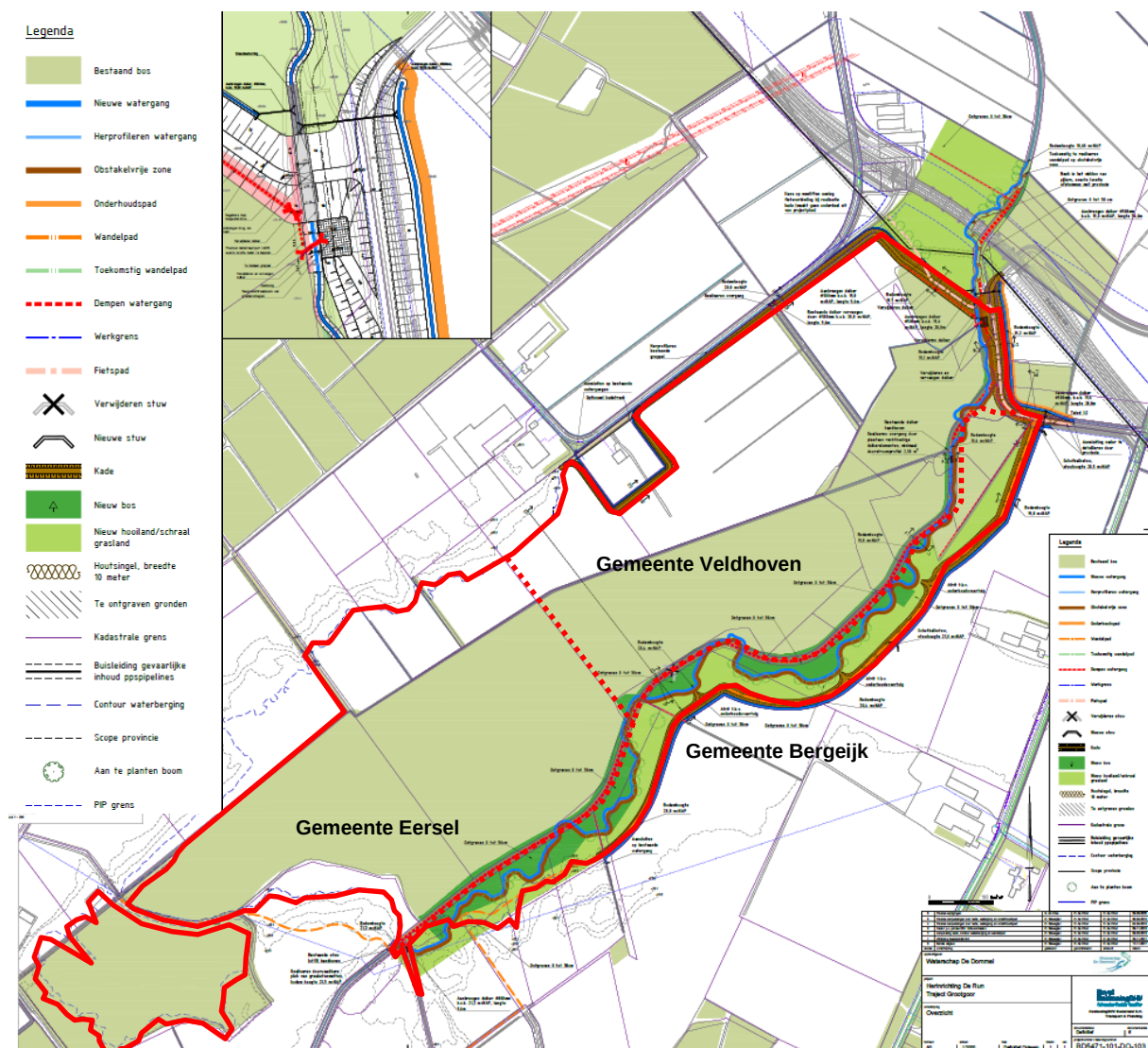
Het doel van de aanleg van de waterberging is het verminderen van wateroverlast in stroomafwaarts gelegen gebieden binnen de bebouwde kom van onder andere Eindhoven en Sint-Oedenrode. De effecten van de waterberging op de omgeving bepalen de maximale omvang van de waterberging. Uit hydrologisch onderzoek is gebleken dat binnen het beekdal van de Run bij Grootgoor circa 460.000 m³ aan gestuurde waterberging gerealiseerd kan worden.

Naar verwachting zal deze waterberging vanaf eens in de 10 tot 25 jaar ingezet moeten worden. Dit om de schade die als gevolg van hoogwatergebeurtenissen tot een kans van eens in de 100 jaar optreden te voorkomen. De uiteindelijke frequentie van de inzet is afhankelijk van weersomstandigheden en de effecten van klimaatsverandering.

3.1.2 Beschrijving van de (waterstaats)werken

In het kader van de waterberging worden de volgende maatregelen gerealiseerd:

- Aanleggen kade rond het waterbergingsgebied (in Eersel komt geen kade).
- Realiseren hoogwaterstuw, inclusief meetpunt en onderhoudsplateau (deze komt in Veldhoven te liggen, niet in Eersel).
- Aanpassen afwatering.

Figuur 3.1: Overzichtskartaat maatregelen met plangebied en gemeentegrenzen aangeduid

Aanleg kade

Om het water tot deze waterstand op te kunnen stuwen dient er een kade aangelegd te worden. Binnen de gemeente Eersel komt geen kade of stuw te liggen, maar deze worden hier toch beschreven in het kader van het totale project. In het noorden wordt de kade parallel aan de Gagelgoorsedijk/Turfweg gelegd. Ter hoogte van de meest noordelijke punt van Grootgoor, buigt de kade van de Turfweg af richting de hoogwaterstuw. Hier volgt de kade de bestaande landschappelijke structuren. Op de westoever ten opzichte van de hoogwaterstuw, is de kade het hoogst met een maximum van 2,25 meter.

Op de zuidelijke oever ligt de kade parallel langs de beek en volgt dan een deel van het zandpad naar de Veldhovensedijk/Riethovensedijk. Daarna buigt de kade in zuidwestelijke richting af, parallel aan de Veldhovensedijk en de beekzone, in zuidwestelijke richting af, en sluit bovenstrooms op maaiveldhoogte aan. Hier loopt de kade vanaf maaiveld in het zuidelijke deel langzaam op naar 2,25 meter hoogte in het noordelijke deel.

De omlegging van de Gagelgoorsedijk/Turfweg en Veldhovensedijk/Riethovensedijk is in het kader van de aanleg van de Westparallel N69 als uitgangspunt meegenomen in de uitwerking van de kade. De kruin van de kade wordt in verband met de omlegging van de Veldhovensedijk/Riethovensedijk in het kader van de aanleg van de N69 hier breder uitgevoerd (7,4 meter). Daarnaast is rekening gehouden met de PRB-leiding van SABIC door de kade minimaal 5 meter buiten de ligging van deze leiding te realiseren.

Tabel 3.1 maatvoering kade

Hoogte van de kade	22,30 en 22,45 m +NAP
Kruinbreedte van de kade	5 m (7,4 m bij N69)
Helling van het talud	1:4 aan waterbergingzijde en 1:5 aan de buitenzijde. Door met flauwe taluds te werken kan de kade gemaakt worden van gebiedseigen materiaal (zand).
Afwerking kade	Afwerking met een leeflaag en ingezaaid met een (bloemrijk) grasmengsel.

Realiseren hoogwaterstuw

De hoogwaterstuw (of het regelwerk) wordt in Veldhoven, direct benedenstrooms van Grootgoor gerealiseerd. De bestaande stuw wordt verwijderd. De hoogwaterstuw staat onder normale (weer)omstandigheden open. Bij de inzet van de gestuurde waterberging wordt het regelwerk omhoog gezet waardoor het water vastgehouden wordt en de waterstand bij knelpunten in Eindhoven wordt verlaagd. De hoogwaterstuw kan ook tijdens extreme droogte ingezet worden om water in de beek vast te houden.

Tabel 3.2 kenmerken hoogwaterstuw

De hoogwaterstuw is een geautomatiseerde stuw met een breedte van 4 meter.
De constructie waar de stuw in gemonteerd wordt vormt tevens de grondkering van de kade waar deze op aansluit. In de constructie wordt ook een debietmeetpunt aangebracht. Dit om de afvoer bij zowel normale omstandigheden als bij inzet van het waterbergingsgebied te kunnen meten en de hoogwaterstuw aan te kunnen sturen. De constructie wordt voorzien van een voorziening ter voorkoming van achter- en onderloopsheid (kwelstromen). Hiermee wordt voorkomen dat bij inzet van de waterberging de constructie wordt ondermijnd als gevolg van het verschil in waterdruk boven- en benedenstrooms van de stuw. Een dergelijke voorziening zal niet zichtbaar zijn.
Boven- en benedenstrooms van de hoogwaterstuw wordt het beekprofiel over een lengte van 5 respectievelijk 20 meter beschermd door steenbestorting. Dit om te voorkomen dat turbulente stroming ervoor gaat zorgen dat het beekprofiel wegspoelt en hier eventueel voor ondermijning van de kade en hoogwaterstuw zorgt.
De stuw wordt zo ingericht dat de waterstand maximaal 22,00m + NAP bedraagt. Als het waterbergingsgebied gevuld is wordt het overtollige water via de stuw doorgelaten.
Voor het onderhoud en de toegankelijkheid van de stuw wordt een brug op het regelwerk aangebracht. De breedte van de brug wordt 4 meter breed. Deze wordt tevens geschikt gemaakt als oversteek voor fietsers en voetgangers.

Aanpassen watersysteem

Voor de waterberging dient het watersysteem aangepast te worden. Er worden een aantal watergangen en sloten gedempt en nieuwe watergangen en sloten aangelegd.

Watersysteem zuidzijde waterberging

Aan de zuidzijde van het bergingsgebied doorsnijdt de kade het watersysteem van de aanliggende agrarische percelen. Als afvang van kwelwater dat tijdens de inzet van de waterberging door de kade beweegt en om te voorkomen dat er water achter de kade stagneert, wordt een watergang aan de landbouwzijde van de kade aangelegd. Het terrein loopt in noordoostelijke richting aanzienlijk af.

Om ervoor te zorgen dat de watergang niet leegloopt, en voor verdroging van de aanliggende landbouwpercelen zorgt, worden in deze watergang, 2 schotbalkstuwen aangebracht. De sloten die hun functie als gevolg van aanleg van de kade verliezen worden gedempt.

Watersysteem noordzijde waterberging

De sloot/greppel langs de noordelijke kadetrajecten fungeert ook als afvang van kwelwater dat tijdens de inzet van de watergang door de kade beweegt. De bodem van deze greppel komt boven de grondwaterstand te liggen, zodat voorkomen wordt dat deze grondwater af gaat voeren en de grondwaterstand in en rondom Grootgoor negatief beïnvloed. Om ervoor te zorgen dat de percelen toegankelijk blijven, worden er duikers aangebracht. Daarnaast worden enkele sloten gedempt om de aanleg van de kade mogelijk te maken.

Aan de landbouwzijde van het noordwestelijk kadetraject wordt een sloot aangelegd. Middels een duiker met afsluiter onder de kade door wordt de sloot aangesloten op de Pinkgieter. Naast afwatering van de aangrenzende landbouwpercelen fungeert deze sloot ook als afvang van kwelwater dat tijdens de inzet van de waterberging door de kade beweegt.

3.2 Natuur- en wateropgaven

3.2.1 Beekherstel

Concreet ziet het beekherstel bij Grootgoor er als volgt uit:

- Dempen huidige beek.
- Verwijderen van 2 stuwen
- Aanleg meanderende beek

Specificaties meanderende beek:

- Lengte: neemt met een factor van circa 1,3 ten opzichte van de huidige situatie toe.
- Nieuw beekprofiel: Bodembreedte: 1 meter, taluds: 1:0 a 1:1 in buitenbochten en 1:3 a 1:4 in binnenbochten (gemiddeld 1:2), insnijding ten opzichte van maaiveld: 0,7 a 1,0 meter.
- Nieuwe bodemhoogte: de bodem omhoog brengen.

De precieze ligging van de beek wordt bij uitvoering nog afgestemd op de bodemopbouw en historische ligging (zover mogelijk). Hierbij zal de meander aangelegd worden in de beekzone tussen het huidige bos in Grootgoor en de waterbergingskade. De meander zoals deze nu is ingetekend op de overzichtskaart is bedoeld ter indicatie.

Daarnaast is er in verband met ruimtegebrek in een deel van het traject bovenstrooms ervoor gekozen om de beek te laten slingeren binnen het huidige profiel. Hier zal de beekbodem omhoog worden gebracht en zal de slingering met behulp van grond en/of 'dood' hout gerealiseerd worden.

Zandvang en uitveegplaats

Voor de hoogwaterstuw zal een zandvang met veegvuiluitdraaiplaats worden gerealiseerd. Dit houdt in dat het profiel van de Run over een lengte van ca. 20 meter wordt verbreed en verdiept. Beide oevers worden uitgevoerd als damwand. De afwerkhoogte van de damwand aan de zuidoostelijke zijde is 20,6 m+NAP. Bij de noordwestelijke oever is dit 20,2 m+NAP te liggen.

Tussen de damwand en de kade wordt een plateau van grasbetontegels gerealiseerd. Deze krijgt een breedte van 12 m. Dit plateau dient als veegvuiluitdraaiplaats. De nadere detaillering van de zandvang met uitveegplaats zal in de volgende fase van het project gebeuren.

Doorwaadbare plek

Voor het toekomstig beheer/onderhoud en voor eventuele toekomstige recreatieroutes wordt er benedenstrooms van stuw een doorwaadbare plek aangebracht.

3.2.2 Overige aanpassingen watersysteem

Met het verleggen van de beek wordt ook de uitstroom van de A-watergang RN32 verlegd. Hier zijn de volgende aanpassingen voorzien:

- Duiker: Verwijderen bestaande duiker rond 500 mm en aanbrengen nieuwe rond 800 mm bij uitstroom op nieuwe beek om kruising met wandelpad mogelijk te maken.
- Duiker: Bestaande duiker verwijderen en aanbrengen nieuw duiker.
- Watergang: Dempen tussen te dempen beek en nieuw te graven watergang.

3.2.3 Overige maatregelen

Beekbegeleidend bos

Onderdeel van het beekherstel is om langs de beek beschaduwning in de vorm van beekbegeleidend bos en solitaire bomen te ontwikkelen. De ambitie is om de beek over een lengte van 50 tot 80% van beschaduwning te voorzien.

Onderhoudspad

Langs de beek wordt een obstakelvrije zone van 5 meter breed gecreëerd. Vanaf dit 'pad' kan de beek onderhouden worden.

Maaiveldverlaging

De voormalige landbouwpercelen die in de beekzone liggen worden met 0 tot 30 cm verlaagd. Met deze maatregel wordt beoogd de uitgangssituatie voor de ontwikkeling van de gewenste ambitie natuurbekheertypen te verbeteren.

3.3 Landschap en recreatie

De gemeenten Bergeijk, Eersel en Veldhoven hebben de ambitie om het recreatief netwerk rondom de Run uit te breiden. In het plan wordt hier invulling aan gegeven door de kade en een deel van de onderhoudspaden vrij te stellen voor wandelaars. Aan de bovenstroomse zijde kunnen wandelaars de beek kruisen via de brug over de bestaande stuw. Benedenstrooms kan gekruist worden bij de brug over het regelwerk.

Een andere maatregel betreft het realiseren van een fietsverbinding tussen de Riethovensedijk en de Gagelgoorsedijk. Deze verbinding komt gedeeltelijk op de kade te liggen. Om de fietsoversteek veilig uit te kunnen voeren en om voldoende afstand te kunnen houden tot de PRB-leiding wordt het fietspad halverwege van de kade afgeleid.

Deze maatregelen maken geen onderdeel uit van het projectplan, maar worden wel meegenomen in de uitvoering van het project en mogelijk gemaakt in het bestemmingsplan. Separaat worden hiervoor de benodigde vergunningen aangevraagd.

Eerder had de gemeente Eersel (n.a.v. inbreng van de dorpsraad van Steensel) nog de ambitie om een uitkijkpunt/observatiepost bij Grootgoor te realiseren. Er is inmiddels besloten deze niet te realiseren.

3.4 Gevolgen maatregelen

In het projectplan zijn de gevolgen van de maatregelen beschreven:

- De permanente gevolgen van de inrichting van het waterbergingsgebied.
- De gevolgen van het inzetten van het waterbergingsgebied.
- De gevolgen van het beekherstel en het herstel van Natte Natuurparel Grootgoor.
- De gevolgen van de overige maatregelen.

De gevolgen zijn beschreven voor de aspecten:

- Bodem en water (zowel kwantiteit als kwaliteit);
- Natuur;
- Landschap, cultuurhistorie en archeologie;
- Gebruik en omgeving.

Voor de uitwerking hiervan wordt verwezen naar het projectplan (zie bijlage bij de regels).

4. BELEIDSKADER

In dit hoofdstuk wordt het beleidskader dat relevant is voor het plan toegelicht en wordt het plan hieraan getoetst. Er is sprake van een doorwerking van beleid dat is vastgesteld op verschillende niveaus van bestuur.

4.1 Rijksbeleid

4.1.1 Nationaal Bestuursakkoord Water (2003-2008)

Op 2 juli 2003 is het Nationaal Bestuursakkoord Water (NWB) getekend. De inmiddels bekende slogan 'Nederland leeft met water' dateert uit deze periode. Het akkoord is in 2008 geactualiseerd en de afspraken zijn herbevestigd. Het akkoord is een overeenkomst tussen het Rijk, provincies, waterschappen en gemeenten om de waterproblematiek in heel Nederland aan te pakken. Het doel van dit akkoord is om eind 2015 de waterhuishouding in Nederland voor de toekomst op orde te hebben en te houden anticiperend op klimaatverandering. In het akkoord zijn basisnormen afgesproken over de frequentie waarbij terreinen, afhankelijk van het grondgebruik, mogen overstromen.

Binnen het beheergebied van Waterschap De Dommel gelden in de beekdalen geen beschermingsnormen voor grasland, akkerbouw en hoogwaardige land- en tuinbouw. Eén van de belangrijkste afspraken in het bestuursakkoord is dat wateroverlast binnen de bebouwde kom moet worden beperkt tot een gebeurtenis die met een kans van eens in de 100 jaar voorkomt. Deze bescherming geldt voor de aanwezige bebouwing en wegen, maar niet voor de binnen de bebouwde kom gelegen sportvelden en parken. In het projectplan Run Grootgoor is dit vertaald naar 'een extreme hoogwatersituatie'. De realisatie van de gestuurde waterberging De Run draagt bij aan de doelstellingen van het Nationaal Bestuursakkoord Water.

4.1.2 Nationaal Waterplan (2016-2019)

De volgende ambities van het kabinet worden beschreven in het nationaal Waterplan:

"Dit nieuwe Nationaal Waterplan geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021, met een vooruitblik richting 2050. Het kabinet speelt proactief in op de verwachte klimaatveranderingen op lange termijn, om overstromingen te voorkomen. Binnen de planperiode gaan realistische maatregelen in uitvoering die een antwoord bieden op de opgaven voor de korte termijn en voldoende mogelijkheden openlaten om op langere termijn verdere stappen te zetten."

"Het kabinet hanteert vooruitstrevend waterveiligheidsbeleid. Uitgangspunt is dat iedereen in Nederland hetzelfde basisbeschermingsniveau krijgt. Plaatsen waar veel slachtoffers kunnen vallen of grote economische schade kan ontstaan, krijgen extra bescherming. Deze locaties zijn bepaald met kosten-batenanalyses en analyses van het groepsrisico. Ook plaatsen waar vitale infrastructuur staat, krijgen extra bescherming. De normen krijgen een andere vorm (een overstromingskans) en een nieuwe hoogte. De veiligheid komt tot stand door inzet op de verschillende lagen van meerlaagse veiligheid: het voorkomen van een overstroming (preventie) én het beperken van de gevolgen van een overstroming (water robuuste ruimtelijke inrichting en rampenbeheersing)."

”Ruimte en water verbinden. Bij de aanpak van wateropgaven en de uitvoering van maatregelen vindt vooraf afstemming plaats met de andere relevante ruimtelijke opgaven en maatregelen in het gebied. Het doel is dat de scope, programmering en financiering zo veel mogelijk op elkaar aansluiten of elkaar versterken. Met deze aanpak is het vaak mogelijk het waterbeheer te verbeteren en tegelijk de economie en de leefomgeving te versterken tegen lagere kosten.”

Dit bestemmingsplan draagt bij aan de doelstellingen van het Nationaal Waterplan, door afdoende bescherming tegen wateroverlast te combineren met verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving.

4.1.3 Kaderrichtlijn Water

In de Kaderrichtlijn Water geeft de Europese Unie regels voor de bescherming van het oppervlaktewater en het grondwater. De lidstaten van de Europese Unie zijn verplicht deze regels op te nemen in hun wetgeving. Volgens de Kaderrichtlijn Water moet het oppervlaktewater in 2015 in goede ecologische en chemische toestand zijn. In het kader van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) zijn stroomgebiedbeheerplannen opgesteld. Hierin zijn beschrijvingen, doelen en maatregelen voor de watersystemen opgenomen. De doelen voor het oppervlaktewater hebben hierbij zowel een chemische en een ecologische component. De Run maakt onderdeel uit van het KRW stroomgebiedsbeheerplan Maas.

In dit stroomgebiedsbeheerplan zijn voor de beken in het watersysteem van de Maas KRW-maatlatten uitgeschreven. Vergelijking van de maatlatten met de situatie in het veld laten zien dat de Run op de parameters hydrologie en morfologie overwegend slecht scoort. Op het criterium waterkwaliteit scoort de Run echter wel overwegend matig tot goed.

Dit betekent dat de omstandigheden in de beek voor beekvissen zoals beekprik, biermij, riviergrondel en tiendoornige stekelbaars verbeterd dienen te worden. Deze vier doelsoorten geven (voor hun paaiplassen) de voorkeur aan zand- of grindbodems. Dergelijke habitats worden alleen in stand gehouden bij hogere stroomsnelheden dan in de huidige situatie. Daarnaast dient vismigratie in de beek mogelijk gemaakt te worden. Het projectplan en dit bestemmingsplan geeft hier voor het traject bij Grootgoor invulling aan.

4.2 Provinciaal en regionaal beleid

4.2.1 Provinciaal milieu- en waterplan 2016-2021

In het Provinciaal milieu- en waterplan wordt een slag gemaakt naar een integrale benadering van de fysieke leefomgeving. In dit plan wordt de focus gelegd op de volgende punten:

- balans tussen efficiënt beschermen en duurzaam benutten van de fysieke leefomgeving;
- uitnodigend voor partijen die verantwoordelijkheid nemen; streng voor achterblijvers;
- opgaven integraal en gebiedsgericht oplossen;
- een dynamische en uitnodigende uitvoeringsagenda, die we samen met onze partners uitvoeren.

Hierbij wordt het volgende in het plan aangegeven:

“De waterschappen zijn verantwoordelijk voor het voorkomen van wateroverlast vanuit het regionaal watersysteem. Zij onderhouden en beheren de regionale keringen en voeren regelmatig een veiligheids-toets uit. Daarover rapporteren zij aan ons. Om ongewenste ruimtelijke ontwikkelingen te voorkomen,

leggen wij in de Verordening ruimte vast welke regionale waterbergingsgebieden en reserveringsgebieden er zijn.”

“Op basis van de Waterwet leggen wij in de Verordening water Noord-Brabant vast welke normen voor wateroverlast van toepassing zijn. We geven waterbergingsgebieden en reserveringsgebieden ruimtelijk aan op de plankaart en in de Verordening ruimte.”

Om ervoor te zorgen dat steden in het beheersgebied van Waterschap De Dommel droge voeten houden in het geval van uitzonderlijke regenval, is het inrichten van waterbergingsgebieden noodzakelijk. Voorliggend plan biedt het kader om het gestuurde waterbergingsgebied en het beekherstel te realiseren en is daarmee in overeenstemming met het Provinciaal milieu- en waterplan 2016-2021.

4.2.2 Omgevingsvisie Noord-Brabant

In 2021 treedt een nieuwe Omgevingswet in werking. Hierin wordt het huidige stelsel van bestaande milieu- en ruimtelijke regels herzien om het geheel overzichtelijker te maken. Om hierop in te spelen, heeft de provincie Noord-Brabant een omgevingsvisie opgesteld, welke is vastgesteld op 14 december 2018. Hierin zijn vier hoofdpogaven opgesteld, welke met elkaar samenhangen en op elkaar inwerken als de tandwielen in een machine. Deze hoofdpogaven zijn onderverdeeld in de Brabantse energietransitie, een klimaatproof Brabant, een slimme netwerkstad en de concurrerende, duurzame economie. Aan deze hoofdpogaven ligt de volgende basisopgave ten grondslag: een veilige en gezonde leefomgeving met een goede omgevingskwaliteit. Dit betekent dat er in het bijzonder rekening gehouden dient te worden met de aspecten luchtkwaliteit en grondwater, externe veiligheid en de natuurlijke, historische en aardkundige waarden.

Het planvoornemen dient in lijn te zijn met de doelen uit de basisopgave: een veilige en gezonde leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. In hoofdstuk 5 zal door middel van verschillende omgevingsaspecten uiteengezet worden dat sprake is van een veilige en gezonde leefomgeving en dat de beoogde ontwikkeling hier geen afbreuk aan doet.

4.2.3 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

De Interim omgevingsverordening Noord-Brabant (IOV) is vastgesteld op 25 oktober 2019. Net zoals de Omgevingswet een groot aantal wetten vervangt, zo vervangt de Brabantse omgevingsverordening een aantal provinciale verordeningen (Provinciale milieuverordening, Verordening natuurbescherming, Verordening Ontgrondingen, Verordening ruimte, Verordening water en Verordening wegen). De onderwerpen die in de verordening staan, komen uit de provinciale omgevingsvisie en structuurvisie.

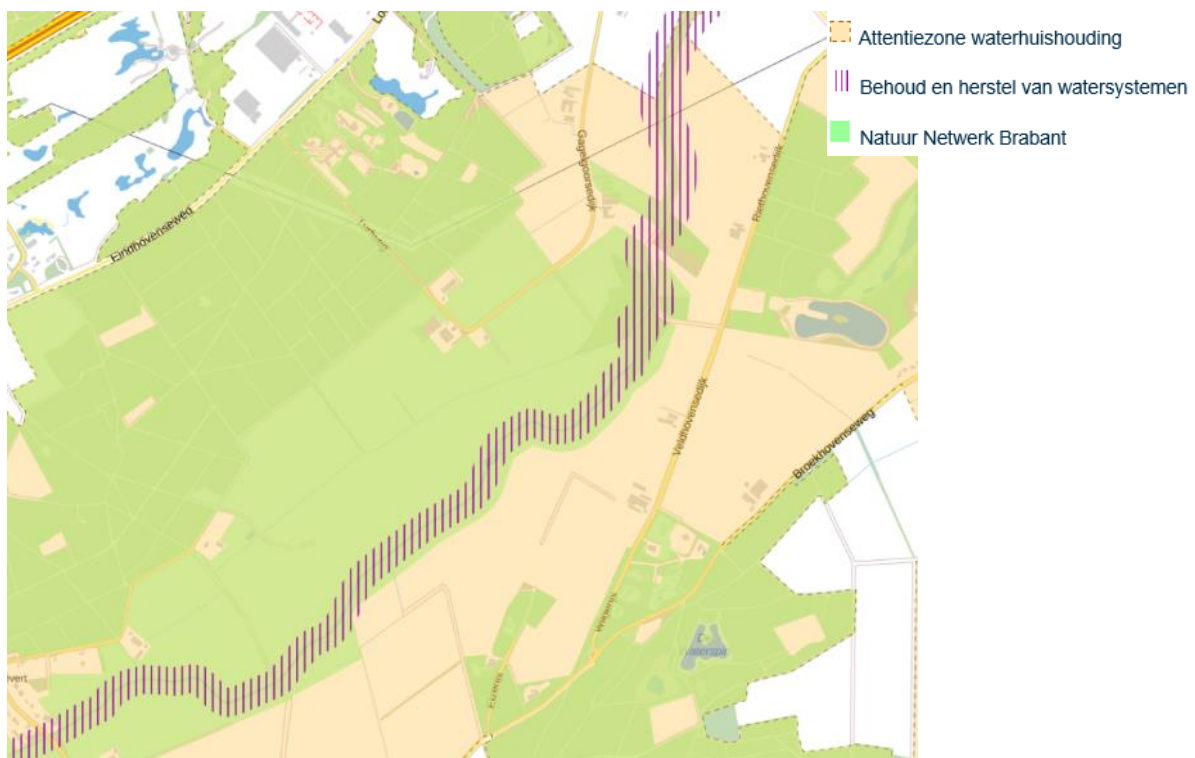
De onderwerpen die in de Verordening Ruimte stonden en nu dus in de Interim omgevingsverordening, komen uit de provinciale structuurvisie. Daarin staat welke belangen de provincie wil behartigen en hoe ze dat wil doen. De verordening is daarbij een van de manieren om die provinciale belangen veilig te stellen. De provincie wil de ruimtelijke kwaliteit van Brabant bevorderen. Dat betekent dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen een bijdrage dienen te leveren aan de kernkwaliteiten van Brabant en dat gemeenten bij ruimtelijke afwegingen het principe van zorgvuldig ruimtegebruik moeten toepassen. Hiermee wordt beoogd de groei en de spreiding van het stedelijk ruimtebeslag op het buitengebied af te remmen. Het provinciale beleid is al jaren gericht op het bundelen van de verstedelijking. Dit betekent dat de realisering van woningbouw, bedrijventerreinen, overige stedelijke voorzieningen en

bijbehorende infrastructuur moet plaatsvinden in de stedelijke concentratiegebieden (bestaand stedelijk gebied van de grotere kernen). Nieuw ruimtebeslag buiten deze gebieden kan slechts als inbreiding of herstructurering in bestaand stedelijk gebied niet tot de mogelijkheden behoren.

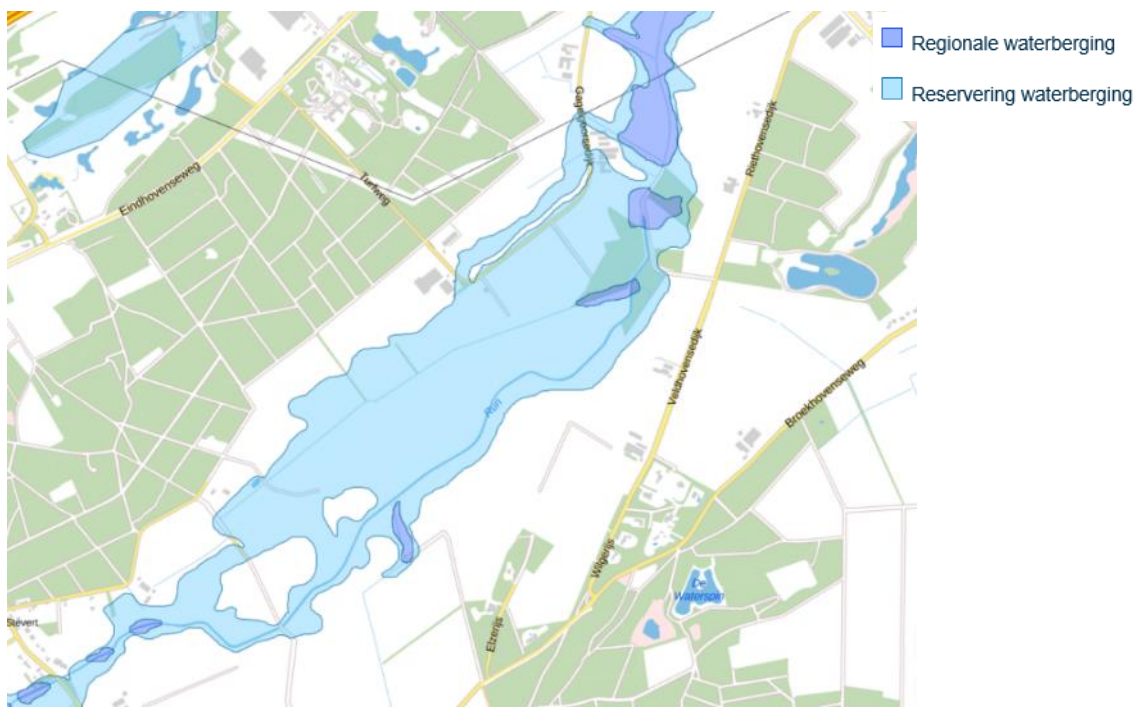
Waterberging is één van de onderwerpen uit de Omgevingsverordening. De regionale waterbergingsgebieden en reserveringsgebieden waterberging die ruimtelijk zijn vastgelegd, hebben als doel te zorgen voor behoud van het waterbergend vermogen, onder andere door beperkingen ten aanzien van bebouwing en ophoging van gronden.

In de Omgevingsverordening is op de kaart 'Grondwaterbescherming, waterveiligheid en -berging' De Run deels aangeduid als 'regionale waterberging' en deels als 'reservering waterberging'. Deze gebieden worden ingezet om wateroverlast uit regionale watersystemen (beken, waterlopen) tegen te gaan. Op de kaart 'Natuur en stiltegebieden' is het beekdal De Run aangeduid als 'behoud en herstel watersystemen'. Een groot deel van het plangebied is aangeduid als 'Natuur Netwerk Brabant' en 'Attentiezone waterhuishouding'. Op de kaart 'Basiskaart Landelijk Gebied' is een klein deel van het plangebied aangeduid als 'Groenblauwe mantel'.

De sterk van hoge waterstand of kwel afhankelijke natuurgebieden in het Natuur Netwerk Brabant (de zogenaamde Natte natuurplek uit het Provinciale Waterplan) hebben de eerste prioriteit in de uitvoering. In het Projectplan Run Grootgoor zijn de concrete maatregelen opgenomen voor de waterberging, herstel watersystemen en Natte natuurplek Grootgoor. Deze zijn overgenomen in voorliggend bestemmingsplan.

Figuur 4.1: Kaart Natuur en stiltegebieden

Figuur 4.2: Kaart grondwaterbescherming, waterveiligheid en –berging

Enkele aanduidingen op de verbeelding van de IOV worden met de uitvoering van het Projectplan Run Grootgoor (vanwege het realiseren van een gestuurd waterbergingsgebied en beekherstel voor De Run en herstel van de Natte Natuurparel Grootgoor), en dus ook dit bestemmingsplan, gewijzigd. De voorgenomen werkzaamheden en de in het bestemmingsplan opgenomen bestemmingen zijn niet strijdig zijn met de voorwaarden uit de IOV. Artikel 3.4. lid 3 c bepaalt dat een bestemmingsplan nieuwvestiging mogelijk kan maken van bebouwing als dit vanuit het algemeen belang nodig is voor de bouw van waterstaatswerken. Artikel 3.18.1 van de IOV bepaalt dat een bestemmingsplan het oprichten van kleinschalige bebouwing en bouwwerken ten behoeve van de natuurfunctie of het recreatieve medegebruik kan toegestaan als dit geen aantasting geeft van de ecologische waarden en kenmerken van het Natuur Netwerk Brabant. In het kader van het behoud en herstel van watersystemen bepaalt artikel 3.27 van de IOV dat een bestemmingsplan dat voorziet in een dergelijke ontwikkeling als nu voor ligt, mede strekt tot de verwezenlijking en het behoud, beheer en herstel van de watersystemen en regels stelt die het oprichten van bebouwing, het aanbrengen van verharding en het ophogen van gronden beperkt. Aangezien in dit plan wordt voldaan aan deze voorwaarden is een wijziging van de begrenzing niet nodig voor een doelmatige uitvoering ((artikel 5.3, lid 1 IOV).

Op basis van het bovenstaande ziet de provincie derhalve geen noodzaak Gedeputeerde Staten voor te stellen de grenzen op de verbeelding van de IOV aan te passen en kan deze procedure achterwege blijven.

4.2.4 Verordening Water (2018)

Noord-Brabant kent sinds de inwerkingtreding van de Waterwet op 22 december 2009 een integrale Verordening Water. Hierin zijn regels opgenomen voor het waterbeheer door de waterschappen. In de Verordening Water zijn de normen voor wateroverlast opgenomen. Binnen de bebouwde kom geldt

een norm dat wateroverlast slechts met een kans van eens in de 100 jaar mag voorkomen. De gestuurde waterberging bij de Run draagt direct bij aan het realiseren van deze norm binnen de bebouwde kom van Eindhoven.

4.2.5 Structuurvisie Deel E 'Grenscorridor N69'

In de periode tot 2022 is het voornemen een nieuwe provinciale weg (N69) aan te leggen voor de verbetering van de regionale verkeersstromen tussen de Belgische grens en Eindhoven. Deze weg zal het beekdal en mogelijk de waterberging van de Run doorkruisen. In de Structuurvisie Deel E 'Grenscorridor N69' heeft de provincie de Gebiedsopgave voor de Grenscorridor ingevuld. In het Bestuurlijk Overleg Grenscorridor N69 van 16 en 17 juni 2011 is op basis van een zorgvuldige afweging en MER het voorkeursalternatief Westparallel Plus gekozen. Hierin is een zoekgebied aangewezen waarbinnen het tracé voor de N69 wordt bepaald. Vervolgens is door de provincie een Provinciaal Inpassingsplan (PIP) opgesteld en is het ontwerp van de Herinrichting van De Run nader uitgewerkt. De ontwerpen zijn hierbij op elkaar afgestemd.

4.3 Waterschapsbeleid

4.3.1 Waterbeheerplan 2016-2021: Waardevol water

Dit Waterbeheerplan beschrijft de doelstellingen van Waterschap De Dommel voor de periode 2016 – 2021 en hoe het waterschap deze doelstellingen wil realiseren. Het opstellen van een Waterbeheerplan is een wettelijke eis (Waterwet en de Verordening Water). Het plan is opgesteld in samenhang met het Nationaal Waterplan², het Provinciaal Milieu en Waterplan (PMWP) en het Stroomgebiedsbeheerplan² en vervangt het vorige waterplan Waterbeheerplan 2010-2015: Krachtig Water. Momenteel vinden al op natuurlijke wijze overstromingen plaats. Deze wateroverlast zal in de toekomst vaker voorkomen. Niets doen is geen optie. Een van de thema's die in het waterbeheerplan dan ook wordt besproken is 'Droge Voeten'. Het doel van het thema 'Droge voeten' is het voorkomen van wateroverlast in het beheergebied onder meer door het aanleggen van waterbergingsgebieden en het op orde brengen van regionale keringen. De doelstelling van het waterschap is dat het watersysteem voldoet in 2021 voor 100% aan de provinciale normen voor wateroverlast, conform het huidige klimaatscenario (2015).

In het waterbeheerplan zet het waterschap de doelen en visie met betrekking tot het realiseren van de waterbergingsgebieden uiteen:

“Een van de maatregelen om droge voeten te realiseren, is het aanleggen van gestuurde waterbergingsgebieden. Bij de realisatie van gestuurde waterbergingsgebieden kiezen we in eerste instantie voor al bestaande overstromingsgebieden. De lager gelegen terreinen in het buitengebied zijn dan een logische keuze. Dit zijn vrijwel altijd terreinen die liggen in de beekdalen. Het landschap is daar het meest geschikt voor waterberging. Ons streven is om overal voldoende ruimte aan de beken te geven, zodat ze kunnen functioneren waarbij ook overstromingen horen. Door beekdalen zo te herinrichten dat overstromingen geen kwaad kunnen, verminderen we de wateroverlast.”

Op pagina 41 staat een overzicht van het maatregelprogramma KRW 2016-2021 (SGBP2). Hierin staat voor de Run 11 km herinrichting en de op te heffen barrières voor vismigratie beschreven.

4.3.2 Keur Waterschap De Dommel 2015

De keur is een verordening met de regels die het waterschap hanteert bij de bescherming van waterkeringen, watergangen (sloten, beken en rivieren) en bijbehorende kunstwerken (gemalen, stuwen). Voor waterstaatwerken, waarvoor het vaststellen van een legger ingevolge de Waterschapswet is voorgeschreven en die op grond van een projectplan of een vergunning zijn aangelegd of gewijzigd ten opzichte van de legger, geldt, zolang vaststelling van een legger of van een wijziging van de legger niet heeft plaatsgevonden, dat voor de onderhoudsplichten op grond van dit hoofdstuk de ligging, vorm, afmeting en constructie van het waterstaatswerk worden aangehouden, zoals aangegeven in het projectplan of de vergunning. Als geen vergunning is verleend, moet het waterstaatswerk worden onderhouden overeenkomstig de oorspronkelijke vorm en afmetingen.

In de keur is onderscheid gemaakt in A-wateren en B-wateren. A-wateren zijn oppervlaktewaterlichamen die geregistreerd zijn in de legger. Het waterschap is ten aanzien van de A-wateren onderhoudsplichtig, inclusief de daarin, op of over gelegen kunstwerken. Ten aanzien van alle overige wateren (de B-wateren) zijn de aangelanden onderhoudsplichtig.

4.3.3 Beleid uitgangspunten aanleg kades

Het waterschap heeft generieke uitgangspunten opgesteld waaraan de aanleg van de kade voor de gestuurde waterberging moet voldoen. Op basis van deze uitgangspunten is middels geotechnische berekeningen getoetst of het principeontwerp, dat uit het gebiedsproces is voortgekomen, voldoet. De technische uitgangspunten betreffen onder andere de maximale waterstand (in projectplan De Run 22,0 m+NAP), de minimale waakhoogte betreffende 30 cm, het freatisch verloop in en/of onder de kade en de stabiliteit van de kade. Voor projectplan De Run zijn de uitgangspunten voor het ontwerp opgenomen in het rapport Kade ontwerp waterberging de Run. Op basis hiervan in combinatie met de geotechnische berekeningen zijn de ontwerptekeningen opgesteld. De kade komt in beheer van het waterschap. Afspraken met derden worden in de Beheer en onderhoudsrichtlijn (BOR) vastgelegd.

Op het grondgebied van de gemeente Eersel is geen kade voorzien, dus dit beleid is niet van toepassing voor de gemeente Eersel.

4.4 Gemeentelijk beleid

4.4.1 Toekomstvisie 2030

In juni 2013 heeft de gemeenteraad de Toekomstvisie 2030 'Kempisch wonen in een wereldregio' vastgesteld. Deze visie geeft het gewenste beeld van de gemeente in 2030 weer en biedt het kader waarin de gemeente haar beleid kan richten. De gemeente heeft drie kernambities geformuleerd die voortbouwen op de sterke kwaliteiten van de gemeente:

- Kempisch wonen: in 2030 is de gemeente een excellente woongemeente die de Kempische identiteit koestert, waarin groen wonen met een evenwichtig opgebouwde bevolking in een groeiende economische omgeving uitgangspunten zijn;
- Aangesloten zijn op een wereldregio: de gemeente Eersel is in 2030 goed aangesloten op de Brainport, Eindhoven en de Kempen;

- In een 21e eeuwse cultuur: in 2030 weet de gemeente Eersel ruimte te geven aan de netwerksamenleving en stimuleert zij samen met partners een duurzame, dynamische, innovatieve cultuur waarin initiatieven uit de kernen en de regio leidend zijn.

Er wordt gekozen voor een redesign van het buitengebied. De gemeente wil het buitengebied herbestemmen met een aangewezen deel voor natuur, recreatie en zorg en een aangewezen deel voor innovatieve agrarische bedrijvigheid. Krimp in de agrarische sector maakt een transformatie van het buitengebied onvermijdelijk en een deel van het oorspronkelijk agrarisch gebied zal worden herbestemd. De gemeente wil het buitengebied niet verder laten verstenen en mogelijke overlast van grootschalige agrarische bedrijven voorkomen door strenge eisen te stellen. Het groene buitengebied maakt de gemeente een aantrekkelijk woon- en leefgebied. Er zal dan ook worden verkend waar natuur kan worden gecreëerd. Verder wil de gemeente zich profileren op het gebied van toerisme en recreatie en zoekt de gemeente naar passend hergebruik van vrijkomende bebouwing. Herbestemming heeft de voorkeur boven nieuwbouw. Ook staan duurzaamheid en het streven naar een energie neutrale gemeente hoog op de agenda.

Voorliggend plan speelt in op de Toekomstvisie 2030 door het ontwikkelen van nieuwe natuur, herstel van de Natte Natuurparel Grootgoor en het uitbreiden van het recreatief netwerk rond De Run.

4.4.2 Structuurvisie Eersel 2011

De aanleiding van de Structuurvisie Eersel 2011 (vastgesteld op 3 april 2012) is erin gelegen dat Eersel een gemeente is met een aantrekkelijk buitengebied, maar dat het tevens een groeiende gemeente is waarin veel ontwikkelingen gaande zijn. De stedelijke druk vanuit Eindhoven is duidelijk merkbaar. De stedelijke druk en de wens om de landschappelijke waarden te behouden vraagt om een samenhangende visie op ruimtelijke ontwikkelingen en ruimtelijke kwaliteit.

Het uitgangspunt voor de Structuurvisie Eersel 2011 wordt gevormd door de beleidsdocumenten die zijn voortgevloeid uit de StructuurvisiePlus gemeente Eersel (vastgesteld op 17 december 2002). Laatstgenoemde structuurvisie maakt dus integraal onderdeel uit van de Structuurvisie Eersel 2011. Het doel van de Structuurvisie Eersel 2011 is om de verschillende sectorale visies met elkaar te verbinden en om ze in onderlinge samenhang ten uitvoer te brengen. De achterliggende gedachte is dat stedelijke ontwikkelingen een bijdrage zouden moeten leveren aan de realisatie van landschappelijke kwaliteit.

Streefbeeld landschap

Het woon- en leefklimaat in de gemeente Eersel is sterk afhankelijk van de aantrekkelijkheid van het buitengebied en de recreatiegebieden. De gemeente wil dan ook zuinig omgaan met het buitengebied en de aanwezige kwaliteiten verder versterken. De visie voor het landschap, zoals opgenomen in het landschapsontwikkelingsplan, is gebaseerd op de kwaliteiten van de afzonderlijke landschapstypes en landschapselementen.

Doelen, zoals beschreven in het Landschapsontwikkelingsplan, die voor het landschap als geheel gelden zijn:

- Het versterken van de kenmerkende elementen en structuren per landschapstype zodat de landschapstypen beter herkenbaar zijn.
- Het vergroten van de contrasten tussen de verschillende landschapstypen.
- Het vergroten van de contrasten tussen de open en besloten gebieden.

- Nieuwe ontwikkelingen en bestaande storende bebouwing landschappelijk inpassen.
- Creëren van 'zachte' overgangen tussen kernen en het buitengebied.
- Het inspringen op (planologische) ontwikkelingen om het landschap te versterken. Bijvoorbeeld als gevolg van de ontwikkelingen in het kader van de reconstructie van het landelijk gebied.
- Het versterken van het recreatieve netwerk door de aanleg van fiets- en wandelpaden en de het verbeteren van het voorzieningsniveau.

Beekdallandschap

De structuur van het landschap van Eersel wordt vooral bepaald door de richting van de beekdalen van de Kleine Beerze, de Gender en de Run. Waar mogelijk wordt het oude voorkomen van het beekdallandschap hersteld. Dit houdt in een meanderende loop van de beek met een oeverzone, gevolgd door de graslanden en een begrenzing door de hogere terreindelen. Op de hogere terreindelen komen van oorsprong veelal singels voor die de dwars op de beek staan of juist parallel aan de beek lopen.

Voorliggend plan speelt in op de Structuurvisie Eersel door het hermeanderen van De Run, het ontwikkelen van nieuwe natuur, herstel van de Natte Natuurparel Grootgoor en het uitbreiden van het recreatief netwerk rond De Run.

4.4.3 Visie buitengebied

De Visie buitengebied is op 28 januari 2020 vastgesteld door de gemeenteraad. De visie borduurt voort op de StructuurvisiePlus (2002) en de structuurvisie Eersel 2011. In deze structuurvisies is de stip op de horizon bepaald voor het hele gemeentelijke grondgebied en is ingezet op een kwaliteitsverbetering voor het buitengebied. In de visie buitengebied zijn de bestaande structuurvisies verder aangescherpt en geactualiseerd naar de huidige situatie, verwachte ontwikkelingen en gemeentelijke ambities. De visie is een ruimtelijke visie over het buitengebied, het gaat er om hoe dit gebied er in de toekomst uit moet zien. Tevens bevat de visie een uitvoeringsprogramma.

Het is wenselijk om in het buitengebied enkele pleisterplaatsen te ontwikkelen waar mensen onderweg kunnen recreëren. Het gebied nabij De Run is een van deze pleisterplaatsen.

Op dit moment zijn enkele natuurontwikkelingen gaande. Het gaat om beekherstelprojecten (de Run, de Gender) en om de ontwikkeling van de Levende Beerze. Daarnaast is nabij de Run een gestuurd waterbergingsgebied in voorbereiding. De Run is in de Visie buitengebied aangeduid als ecologische verbindingzone.

In de visie is het buitengebied opgedeeld in een aantal deelgebieden, functiezones genoemd. In de visie is elke functiezone beschreven en de gemeentelijke visie hierop. Per functiezone zijn de ontwikkelingsmogelijkheden beschreven. Het plangebied valt onder de functiezones 'Agrarisch overgangsg gebied', 'Beekdal' en 'Bos en natuur'.

Voorliggend plan speelt in op de Visie buitengebied door het beekherstel van De Run, het realiseren van een gestuurd waterbergingsgebied, het ontwikkelen van nieuwe natuur en het uitbreiden van het recreatief netwerk rond De Run.

4.4.4 Omgevingsvisie 1.0

De Omgevingsvisie 1.0 is op 28 januari 2020 vastgesteld door de gemeenteraad. Met deze visie op de fysieke leefomgeving toont de gemeente Eersel haar ambities. Het toont welke kwaliteiten er liggen in Eersel en hoe de gemeente om wil gaan met de ontwikkelingen die in de toekomst op ons af komen. Door op deze wijze openheid van zaken te geven, wil de gemeente betrokkenheid en initiatieven van inwoners stimuleren.

In de Toekomstvisie 2030 zijn drie kernambities geformuleerd die, vanuit de bestaande kwaliteiten, richting geven aan de toekomstige ontwikkeling van de gemeente. De drie ambities zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en beïnvloeden gezamenlijk de indeling en het gebruik van het Eerselse grond gebied:

- Kempisch wonen;
- Aangesloten zijn op een wereldregio;
- In een 21e-eeuwse cultuur.

In de omgevingsvisie wordt de vertaalslag gemaakt van de drie abstracte ambities naar drie concrete kaartbeelden. De drie kaartbeelden zijn het landschap als onderlegger, werkgelegenheid als sleutel en duurzaamheid als hefboom. Gezamenlijk vormen de drie kaartbeelden één integrale visie op de fysieke leefomgeving van de gemeente Eersel.

Voor De Run zijn met name van belang: 'Bos als ecologische hoofdstructuur' en 'Beekdalen beschermen en benutten' (het landschap als onderlegger) en 'Integrale 'groene' ontwerp-opgave' (duurzaamheid als hefboom).

Figuur 4.3: Uitsnede kaart Omgevingsvisie 1.0

4.4.5 Beleidsplan Groen Loont!

De gemeenteraad van gemeente Eersel heeft op 26 september 2017 het beleidsplan Groen Loont! vastgesteld. Groen Loont verbindt de thema's landschap, natuur en groen met elkaar in één integraal plan. Het plan geeft richting aan landschap, natuur en groen in een snel veranderende samenleving. Hierin zijn belangrijke uitgangspunten opgenomen rondom het bestaande groen in de gemeente en hoe de gemeente er mee om wil gaan. Daarnaast is ook vastgelegd dat nieuwe initiatieven ingepast moeten worden.

In Groen Loont! zijn de ecologische verbindingzones benoemd. De Run is een van deze ecologische verbindingzones. Bij ruimtelijke ontwikkelingen in de buurt van ecologische verbindingzones (evz's) die nog niet gerealiseerd zijn wordt kritisch bekeken of een ontwikkeling de ruimtelijke ontwikkeling van de evz niet in de weg zal staan in de toekomst.

In het beleidsplan staat dat het waterschap de Dommel is bezig met plannen voor een nieuw beekdal-landschap rondom de Run. Het oorspronkelijke beekdallandschap wordt met deze projecten niet gerealiseerd, maar wel wordt rondom deze beken het oorspronkelijke karakter van dit landschapstype zichtbaar gemaakt. Dit is een grote aanvulling op het huidige landschap, het vergroot de diversiteit van de ruimtelijke kwaliteit en de biodiversiteit. Daarnaast heeft het beekdallandschap betekenis voor de recreatie en de opvang van water.

5. OMGEVINGSASPECTEN

In dit hoofdstuk worden de diverse relevante omgevingsaspecten aangehaald en wordt het plan hieraan getoetst. Over het algemeen geldt dat de omgevingsaspecten reeds onderzocht zijn in het kader van het projectplan.

5.1 Geluid

Tijdens de realisatiefase zal sprake zijn van tijdelijke geluidsproductie ten gevolge van graafwerkzaamheden en grondverzet. In de omgeving bevinden zich geen geluidsgevoelige objecten. De geluidproductie is van tijdelijke aard en zal alleen plaatsvinden onder reguliere werktijden. Na realisatie is er geen additionele geluidsproductie ten opzichte van de huidige situatie.

5.2 Luchtkwaliteit

Effecten ten aanzien van luchtkwaliteit zijn in de aanlegfase tijdelijk beperkt aanwezig als gevolg van de inzet van machines. Gezien de aard van de werkzaamheden en de beperkte duur ervan, worden als gevolg hiervan geen overschrijdingen van de wettelijke normen verwacht. In de eindsituatie zijn er geen effecten op de luchtkwaliteit.

5.3 Veiligheid

In de huidige situatie bestaat bij extreme regenval een risico op overstroming als gevolg van hoogwater. Bij hoge grondwaterstanden kan er wateroverlast optreden bij gebouwen. Door het creëren van extra waterbergend vermogen neemt het risico op overstroming af. De veiligheidssituatie wordt hierdoor verbeterd. Bij de aanleg van de kade worden veiligheidsaspecten en (voorzorgs)maatregelen getroffen om eventuele risico's op ongelukken te beperken/voorkomen. De constructie van de kade is berekend op basis van de geldende normen.

5.4 Verkeer

De uitvoering van dit werk zal een tijdelijke toename van het aantal lokale verkeersbewegingen tot gevolg hebben. De verkeersbewegingen zullen overdag, in de reguliere werktijden plaatsvinden. In de uitvoeringsfase zal dit zo effectief mogelijk worden ingestoken. In de eindsituatie zijn er geen effecten met betrekking tot verkeer.

5.5 Externe veiligheid

5.5.1 Toetsingskader

Externe veiligheid beschrijft de risico's die ontstaan als gevolg van de opslag van of handelingen met gevaarlijke stoffen. Dit kan betrekking hebben op inrichtingen (bedrijven) of transportroutes. Op beide categorieën is landelijke wet- en regelgeving van toepassing.

In de landelijke wet- en regelgeving zijn kwaliteitseisen en normen op het gebied van externe veiligheid geformuleerd. Doel is om bepaalde risico's, waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld, tot een aanvaardbaar minimum te beperken. Deze bedoelde risico's hangen vooral samen met:

- activiteiten met gevaarlijke stoffen in inrichtingen;
- transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen;
- transport van gevaarlijke stoffen over de weg, het spoor en het water.

Ook zijn er onder meer landelijke regels voor de opslag en verkoop van vuurwerk. Verder wordt bij de plaatsing van windmolens ook de externe veiligheid in ogenschouw genomen.

De risico's voor externe veiligheid komen tot uitdrukking via het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Het plaatsgebonden risico kan op de kaart worden weergegeven met zogeheten risicocontouren: lijnen die punten verbinden met eenzelfde plaatsgebonden risico. Via het plaatsgebonden risico wordt een basisbeschermingsniveau gewaarborgd. Bij het groepsrisico wordt wel beoordeeld hoeveel personen zich, redelijkerwijs, feitelijk in de omgeving kunnen bevinden. Voor het groepsrisico geldt geen grenswaarde, maar een oriëntatiewaarde. Dit is een ijkwaarde waaraan veranderingen getoetst kunnen worden. Deze oriëntatiewaarde mag overschreden worden, mits goed beargumenteerd door het bevoegd gezag. Samen met de hoogte van groepsrisico moet andere kwalitatieve aspecten worden meegewogen in de beoordeling van het groepsrisico. Onder deze aspecten vallen zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid. Deze argumentatie is een onderdeel van de verantwoording van het groepsrisico. Onderdeel van deze verantwoording is overleg met (advies vragen aan) de regionale brandweer.

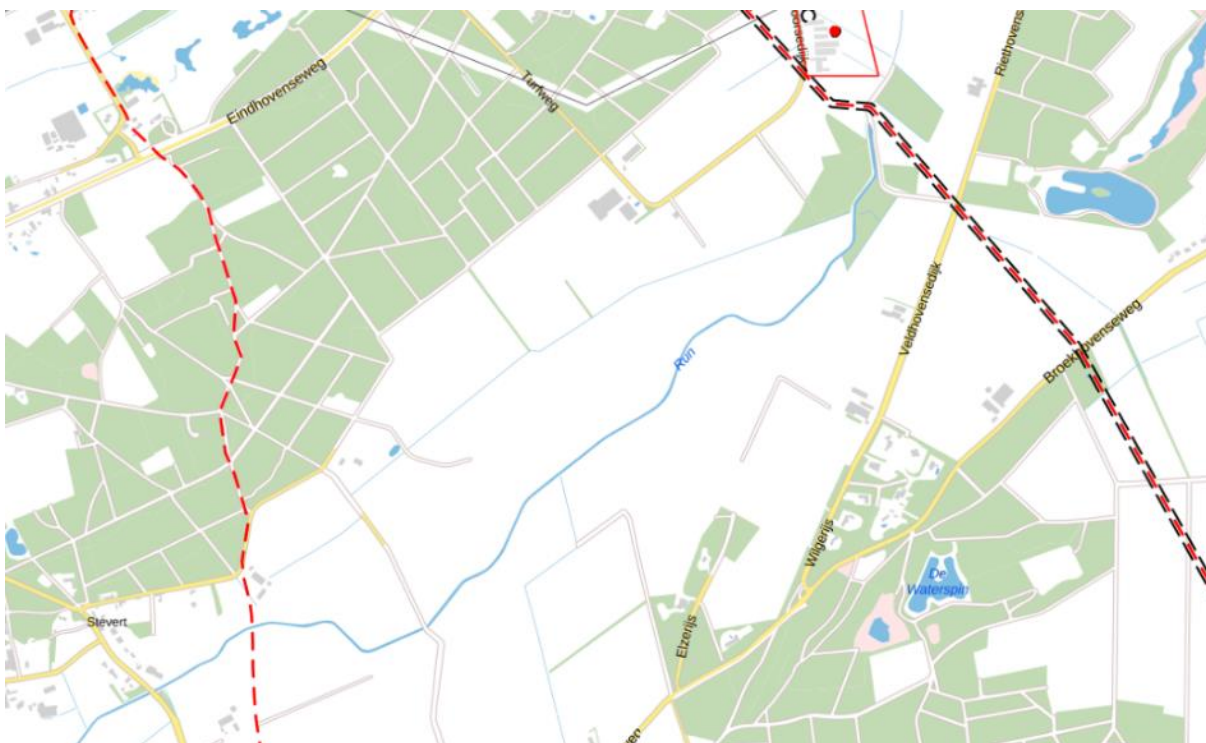
Het plaatsgebonden risico (PR) is de kans, per jaar, op overlijden van een onbeschermd individu ten gevolge van ongevallen met gevaarlijke stoffen. De aanwezigheid van een persoon is fictief. Niet wordt beoordeeld hoe groot de kans op de aanwezigheid van een persoon feitelijk is.

Het groepsrisico (GR) is een maat voor de kans per jaar dat een groep van bijvoorbeeld 10, 100 of 1000 personen het slachtoffer wordt van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico wordt ook beschouwd als een maat voor de maatschappelijke ontwrichting.

5.5.2 Onderzoek en conclusie

In het plangebied komen volgens de risicokaart geen risicobronnen voor. In de directe omgeving komen volgens de risicokaart enkele risicobronnen voor:

- Leiding voor het vervoer van vloeibare koolwaterstoffen (PRB-leiding): grenst aan het plangebied in het noordoosten. De leiding en bijbehorende beschermingszone vallen buiten het plangebied.
- Defensie pijpleiding ten westen van het plangebied.
- Gagelgoorsedijk 15: fokken en houden van pluimvee.

Figuur 5.1: uitsnede risicokaart

Voorliggend plan maakt geen nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten mogelijk. Daarom zijn er vanuit het aspect externe veiligheid geen belemmeringen.

5.6 Ecologie

5.6.1 Toetsingskader

De bescherming van de natuur is vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). De Wet natuurbescherming (Wnb) geeft het wettelijke kader voor de bescherming van natuurgebieden en voor soortenbescherming. Bij de voorbereiding van een ruimtelijk plan dient onderzocht te worden of de Wnb ten aanzien van de bescherming van dier- en plantensoorten en gebieden de uitvoering van het plan niet in de weg staan. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen) én voor Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Ook in dit kader zijn de provincies het bevoegd gezag.

5.6.2 Natuurtoets

In het kader van het Projectplan is het aspect ecologie onderzocht. Door Natuurbalans is in 2016 een Natuurtoets voor Grootgoor opgesteld. Ten tijde van deze inventarisatie waren de Flora en Faunawet

en Natuurbeschermingswet nog van toepassing. Vastgesteld is dat er diverse beschermde flora en faunasoorten in het gebied voorkomen. In onderstaande tabel is aangegeven welke soorten dit zijn en met de kleuren is aangegeven of specifiek aandacht besteed moet worden aan de aanwezige natuurwaarden.

GROEN	geen problemen, werkzaamheden kunnen zonder meer worden uitgevoerd.
ORANJE	attentie vereist: de werkzaamheden zijn gebonden aan een periode of wijze van uitvoer.
ROOD	werkzaamheden kunnen pas worden uitgevoerd na mitigerende maatregelen (verplaatsen individuen).
PAARS	voor uitvoering van de werkzaamheden is een ontheffing van de Ffw nodig.

NATUURWAARDEN	EFFECTEN DOOR UITVOERING GEPLANDE WERKZAAMHEDEN	MITIGERENDE MAATREGELEN	ONTHEFFING NODIG?
FLORA- EN FAUNAWET			
Planten	Aantasting groeiplaatsen drijvende waterweegbree	Planten verplaatsen van oude naar nieuwe beekloop ¹	Ja
Vogels	Verstoring in broedseizoenen	Werken buiten broedseizoenen voor vogels (dat loopt van maart t/m juli), of mitigerende maatregelen treffen vóór aanvang broedseizoenen.	Nee
Amfibieën	Mogelijk aantasting leefgebied alpenwatersalamander	Tijdig wegvangen en verplaatsen van alpenwatersalamander indien nodig conform gedragscode ²	Nee
Vissen	Sterfte individuen	Tijdig wegvangen en verplaatsen van vissen ²	Nee
WET NATUURBESCHERMING			
bunzing	Geen	Geen	Nee
NATUURBESCHERMINGSWET			
Habitatsoort	Aantasting groeiplaatsen drijvende waterweegbree	Planten verplaatsen van oude naar nieuwe beekloop	Ja

¹ Tijdig verplaatsen van planten, voorafgaand aan het dempen.

² Tijdig wegvangen amfibieën en vissen: maximaal 3 dagen voorafgaand aan de uitvoering.

Figuur 5.2: Resultaten natuurtoets (Bron: Projectplan Run Gootgoor, juni 2019)

Op basis hiervan is voor de soort Drijvende waterweegbree een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet (1998) en een ontheffing in het kader van de Flora en Faunawet aangevraagd. Hierop heeft de Omgevingsdienst Brabant Noord een vergunning in het kader van de Wet Natuurbescherming (2017) afgegeven. Vervolgens heeft Natuurbalans een ecologisch werkprotocol opgesteld. Op basis hiervan kan gestart worden met de uitvoering.

5.6.3 Effecten flora en fauna en Natura 2000

Aanleg kade en hoogwaterstuw

Voor aanleg van de kade dienen bomen gekapt te worden. Zoals bij alle werken heeft de kap van bomen, mits buiten het broedseizoen uitgevoerd, geen effect op beschermde broedvogels. De kap van de bomen zal daarnaast gecompenseerd worden door heraanplant van bomen langs de beek. Voor de kap van de bomen wordt een kapmelding gedaan.

De aanleg van de kade en de kunstwerken heeft geen effect op de geformuleerde instandhoudingsdoelen voor het Natura 2000-gebied Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux. Naast Natura 2000 wordt in het gebied ook invulling gegeven aan inrichting en ontwikkeling van het Natuurnetwerk Brabant. Het ontwerp van het waterbergingsgebied is op de maatregelen van het natuurnetwerk afgestemd en heeft geen negatieve gevolgen voor de huidige en potentiële (geambieerde) waarden hierbinnen.

Inzet waterberging

Getoetst is of de inzet van de waterberging effect heeft op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux en op de ontwikkeling van het natuurnetwerk in het gebied zelf.

De inzet van de gestuurde waterberging vindt alleen plaats in de winterperiode. Hiermee veroorzaakt dit geen negatieve effecten op Drijvende waterweegbree en beschermde vogels zoals de boomleeuw-erik. De inzet van de waterberging valt buiten de groeiperiode en het broedseizoen.

Specifiek voor de vispopulatie heeft de waterberging ook geen nadelige gevolgen. De waterberging wordt ingezet tijdens hoogwatersituaties. Op die momenten kan vis het regelwerk niet passeren. Echter, deze situatie is tijdelijk en buiten de migratieperiode. Na een aantal dagen zal de waterberging weer worden leeg gelaten en kan de vis weer vrij bewegen. De aanleg van de waterberging heeft dan ook geen negatieve gevolgen voor de vispopulatie in het gebied.

Beekherstel

Met het project wordt onder andere invulling gegeven aan de KRW-doelen. Door versmalling en verondieping van het profiel, het meer laten slingeren van de beek (meandering) in combinatie met realiseren van natuurlijk peilbeheer wordt het leefgebied voor vissen en macrofauna weer op orde gebracht en verbeterd de waterkwaliteit.

Met het aanpassen van de beek en dempen van sloten stijgen de grondwaterstanden (zie figuur 6.6 t/m 6.8) en neemt de drainerende werking van het watersysteem af. Het gebied vernat en er gaat meer kwelwater richting de wortelzone van de natuur in het gebied stromen. Hiermee verbeterd onder meer de mineraalhuishouding van de bodem in het broekbos van Grootgoor. Ook treedt de beek sneller buiten haar oevers (eens per jaar). Door de verandering van de kwelstromen en doordat het gebied vaker overstroomt met beekwater ontstaat er potentie voor de ontwikkeling van elzenbroekbos. Hiermee wordt invulling gegeven aan het realiseren van het natuurnetwerk, waarin voor een groot deel van het gebied Grootgoor het ambitietype beekbegeleidend bos (waaronder Elzenbroekbos) voorzien is.

Langs de beek worden percelen afgegraven. Hiermee wordt verdere vernatting en verschraling van de bodem bereikt, zodat ook hier de voorwaarden geschept worden om de doelen zoals opgenomen in de ambitiekaart natuurbeheertypen van de provincie te realiseren. Daarnaast wordt langs de beek struweel tot ontwikkeling gebracht wat ten goede komt aan het leefgebied voor libellen.

Binnen het gebied zijn beschermde flora en fauna aanwezig. Bij de uitvoering van het plan wordt hier rekening mee gehouden. Het beekherstelproject heeft op de lange termijn vooral positieve effecten op de beschermde natuur. Het ernstig bedreigde habitattype H3260A, beken en rivieren met waterplanten (waterranonkel), komt voor in verschillende beken van het Natura 2000-gebied, waaronder de Dommel. In de Run komt het type momenteel niet voor, maar deze beek is wel aangewezen als mogelijke uitbreidingslocatie. De huidige kanalisatie en vermindering van de stroomsnelheid door aanleg van stuwen hebben een negatieve invloed op dit habitattype. Beekherstel zal dan ook een gunstig effect hebben op de omstandigheden voor dit habitattype. De Run is nu al belangrijk voor habitatrichtlijnsoort Drijvende waterweegbree en op den duur, na uitvoering van het beekherstel, worden de omstandigheden voor Drijvende waterweegbree, evenals voor beekprik en bittervoorn, hersteld en verder verbeterd. Naast strenger beschermde soorten zullen ook tal van beekgebonden Rode Lijstsoorten hiervan profiteren, denk aan bosbeekjuffer, watervleermuis en ijsvogel.

5.6.4 Conclusie

Zowel de effecten van het project voor (het) Natura 2000-gebied(en) als de effecten voor de soorten zijn beoordeeld. De vereiste vergunning op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor het hermeanderen van de Run, gelegen in het Natura 2000-gebied Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux is op 15 mei 2017 verleend. Hiernaast is ook een beoordeling gedaan op grond van artikel 3.5, vijfde lid, van de Wet natuurbescherming. Deze beoordeling is gedaan naar aanleiding van een aanvraag om ontheffing die is gedaan alvorens de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming per 1 januari 2017 (op grond van de toen geldende Flora- en Faunawet). Uit deze beoordeling blijkt dat niet tevens een ontheffing nodig is. Het project leidt niet tot een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in het Natura 2000-gebied Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux en kan daarnaast geen significant verstorend effect hebben op soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Het waterschap werkt tijdens de uitvoering op basis van de randvoorwaarden die mee zijn gegeven vanuit de vergunning. Onder andere is dat het werken volgens een ecologisch werkprotocol waarin staat beschreven hoe er tijdens de uitvoering om wordt gegaan met bijvoorbeeld vleermuizen, vissen e.d. conform de eisen uit de vergunning.

5.7 Bodem

5.7.1 Toetsingskader

In het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6 lid 1 onder d) is bepaald dat voor de uitvoerbaarheid van een plan rekening gehouden moet worden met de bodemgesteldheid in het plangebied. Bij functiewijzigingen dient te worden bepaald of de bodemkwaliteit voldoende is voor de beoogde functie en moet worden bepaald of nader onderzoek en eventueel saneringen noodzakelijk zijn. In de Wet bodembescherming is bepaald dat indien de desbetreffende bodemkwaliteit niet voldoet aan de norm voor de beoogde functie, de grond zodanig dient te worden gesaneerd dat zij kan worden gebruikt door de desbetreffende functie (functiegericht saneren). Nieuwe bestemmingen dienen bij voorkeur op schone grond te worden gerealiseerd. Derhalve is een bodemonderzoek noodzakelijk.

5.7.2 Onderzoek

Voor de Run zijn in het kader van het Projectplan twee (water)bodemonderzoeken uitgevoerd:

Verkennd land- en waterbodemonderzoek, inclusief verkennd onderzoek asbest in grond, Sweco, kenmerk SWNL0232498, d.d. 3 oktober 2018.

Middels het uitgevoerde land- en waterbodemonderzoek en asbestonderzoek, is vooralsnog voldoende inzicht verkregen in de milieuhygiënische kwaliteit van de land- en waterbodem ter plaatse van het onderzoeksgebied en de verwerkingsmogelijkheden van het vrijkomende materiaal (grond en slib) in het kader van het project Beekherstel De Run.

Uit het onderzoek blijkt dat een groot deel van de vrijkomende land- en waterbodem, maar niet de gehele onderzochte locatie, geschikt is voor hergebruik.

Ten aanzien van asbest blijkt dat ter plaatse van pad 2 aan de Gagelgoorsedijk asbest is aangetroffen boven de norm voor nader onderzoek. Gezien de voorgenomen ontwikkeling (ontgraven ten behoeven van de aanleg van de kade) adviseren wij om hier een nader asbest onderzoek uit te voeren.

Verkennd land- en waterbodemonderzoek en nader asbestonderzoek, Sweco, kenmerk SWNL0253505, d.d. 6 december 2019

Middels het uitgevoerde land- en waterbodemonderzoek en het nader asbestonderzoek, is voldoende inzicht verkregen in de milieuhygiënische kwaliteit van de land- en waterbodem ter plaatse van het onderzoeksgebied en de verwerkingsmogelijkheden van het vrijkomende materiaal (grond en slib) in het kader van het project Beekherstel De Run.

Uit het onderzoek blijkt dat het slib ter plaatse van beekloop De Run gedeeltelijk niet toepasbaar of verspreidbaar is. Voor dit slib wordt aanbevolen om een alternatieve verwerkingsmogelijkheid te achterhalen.

Uit het onderzoek naar de landbodem ter plaatse van “sublocatie U” blijkt dat de grond voldoet aan de achtergrondwaarde. Ter plaatse van sublocatie “pad 2” is geen asbest aangetroffen.

5.7.3 Conclusie

Vanuit het aspect bodem zijn er geen belemmeringen

5.8 Water

In de planbeschrijving is een toelichting opgenomen van de maatregelen:

- inrichting van het waterbergingsgebied.
- inzetten van het waterbergingsgebied.
- beekherstel en het herstel van Natte Natuurparel Grootgoor.
- overige maatregelen.

In het projectplan wordt hier dieper op ingegaan en worden alle effecten op het aspect water beschreven. Voor de uitwerking hiervan wordt verwezen naar het projectplan (zie bijlage bij de regels).

5.9 Landschap, archeologie en cultuurhistorie

5.9.1 Toetsingskader

Archeologie

De bescherming van archeologisch erfgoed in Nederland is vastgelegd in de Erfgoedwet, die op 1 juli 2016 in werking is getreden. De Erfgoedwet is in de plaats gekomen van zes wetten en regelingen op het gebied van cultureel erfgoed, waaronder de Monumentenwet 1988. Onderdelen van de Monumentenwet die van toepassing waren op de fysieke leefomgeving gaan naar de Omgevingswet die in 2019 van kracht wordt. Voor deze onderdelen is daartoe in de Erfgoedwet voor de periode 2016-2019 een overgangsregeling opgenomen.

De basis van de bescherming van archeologisch erfgoed in de Erfgoedwet is het verdrag van Valletta (ook wel het verdrag van Malta). De bescherming heeft als doel om archeologisch erfgoed zoveel mogelijk in situ, dus in de grond, te behouden. Dankzij het principe van “de verstoorder betaalt” uit het verdrag van Valletta worden meer archeologische resten in situ behouden.

Archeologiebeleid gemeente Eersel

In elk bestemmingsplan moet een beschrijving worden gegeven van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige archeologische waarden en verwachtingen rekening wordt gehouden. In het kader hiervan hebben de Kempengemeenten Bergeijk, Eersel, Bladel, Oirschot en Reusel-De Mierden een erfgoedkaart en een beleidsplan archeologische monumentenzorg laten opstellen.

Op de archeologische beleidskaart zijn de archeologische (verwachtings)waarden voor het gehele gemeentelijke grondgebied in beeld gebracht. Op basis van een analyse van landschappelijke, bodemkundige en archeologische informatie is een vlakdekkende kaart opgesteld. Op de kaart wordt een onderscheid gemaakt in zeven categorieën, die elk een eigen beschermingsregime kennen. De verschillende gebieden die binnen een bepaalde beschermingscategorie vallen, zijn door middel van dubbelbestemmingen opgenomen in voorliggend bestemmingsplan en de daarbij behorende verbeelding en regels.

Cultuurhistorie

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6, tweede lid, onderdeel a Bro) dient in het plan rekening gehouden te worden met cultuurhistorie. Cultuurhistorie heeft onder andere betrekking op de historische stedenbouwkundige en historisch geografische waarden in het gebied. In het plan moet beschreven worden hoe met de in het gebied aanwezige waarden en de aanwezige of te verwachten monumenten wordt omgegaan.

De Erfgoedwet bevat de wet- en regelgeving voor behoud en beheer van het cultureel erfgoed en archeologie in Nederland. Het is op basis hiervan verplicht om de facetten historische (steden)bouwkunde en historische geografie mee te nemen in de belangenafweging. Hierbij gaat het om zowel beschermde als niet formeel beschermde objecten en structuren.

Het beleid van de provincie Noord-Brabant sluit aan op het nationale beleid voor de archeologische monumentenzorg. De provincie richt zich op de bescherming van objecten en de bescherming, benutting en ontwikkeling van structuren en ensembles van een grotere schaal.

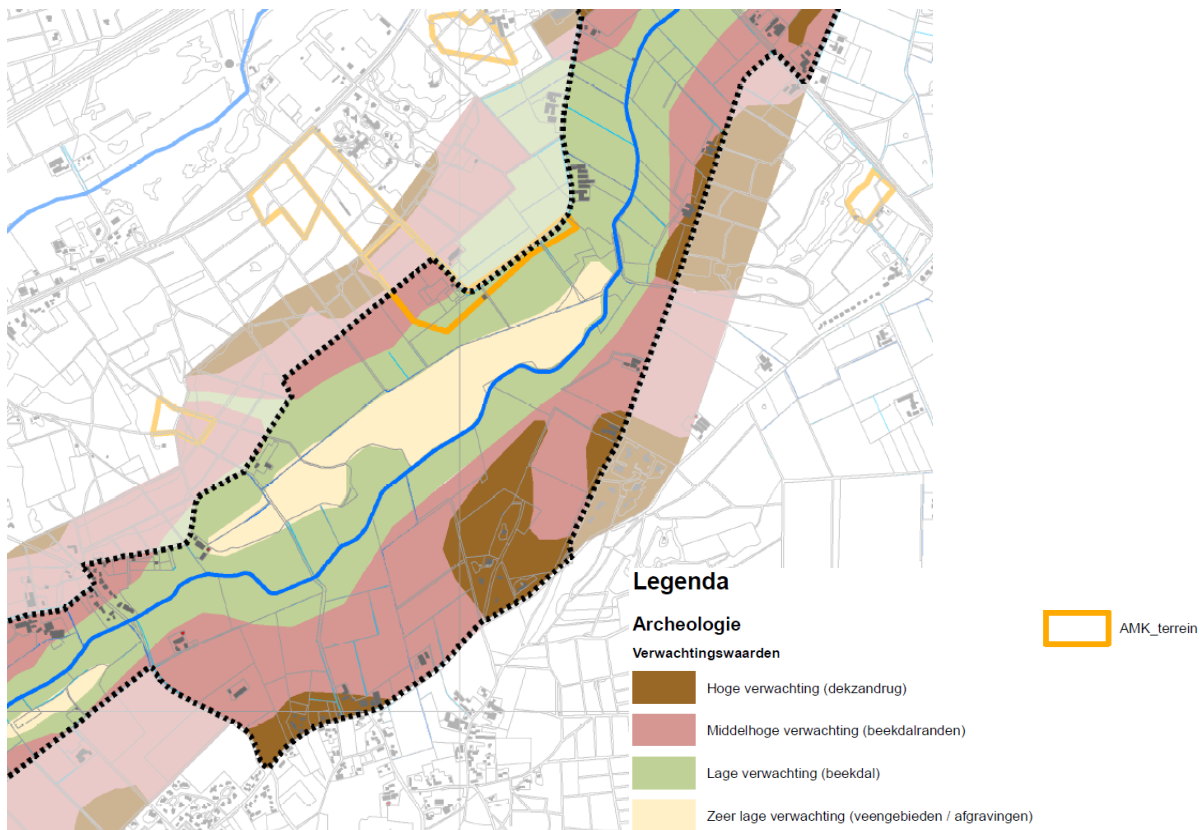
5.9.2 Onderzoek

Door ADC Archeoprojecten is in 2010 een inventarisatie gemaakt van de archeologische en cultuurhistorische waarden en verwachtingen in het gebied. De cultuurhistorie van het beekdal van De Run is op sommige plekken terug te vinden in het huidige landschap. In het beekdal zijn diverse waardevolle elementen aanwezig zoals een aantal historische wegen met een (redelijk) hoge waarde en een aantal archeologische monumenten (AMKterreinen). De laatste zijn voornamelijk grafvelden uit de brons- en ijzertijd en losse vondsten, daterend tot Midden- Paleolithicum. Deze monumenten komen voor op de hogere zijden van het beekdal en de oude zandruggen in het gebied.

Rond Stevert zijn een aantal boerderijen aangewezen als (rijks)monument. Tevens is in dit dorp een historische wasserij aanwezig en de Stevertse Watermolen. Buurtschap Schalkwijk en dorp Walik worden aangemerkt als historische stedenbouw van respectievelijk redelijk hoge waarde en hoge waarde.

Tot slot is het bosgebied Grootgoor aangewezen als historisch groen. De aanwezige vegetatie dateert uit de periode rond 1900 (ADC Archeoprojecten, 2010).

Omdat de laagste gronden van het beekdal lange tijd in gebruik zijn geweest als weidegrond is de kans op archeologische resten laag waardoor ook de archeologische verwachtingswaarde laag is. Op de flanken van het beekdal is de verwachtingswaarde middel hoog tot zeer hoog zeker op locaties waar hoge enkeerdgronden liggen. Deze gebieden zijn in het verleden bewoond waardoor er kans is op archeologische resten uit de Middeleeuwen en de Nieuwe tijd (ACD Archeoprojecten, 2010).

Figuur 5.3: Archeologische waarden (Bron: Projectplan Run Gootgoor, juni 2019)

Maatwerk is voor archeologisch onderzoek van beekdalen van groot belang. Door Sweco is in 2018 het Programma van Eisen (PvE) Beekdal De Run traject Grootgoor Archeologische begeleiding (passief) (Sweco, 2018) opgesteld. Hierin wordt de strategie ten aanzien van archeologische begeleiding toegelicht, met als doel zoveel mogelijk archeologische waarden in situ te behouden. Een ontgrondingsvergunning is dan niet nodig. Het PvE schrijft onder andere archeologische begeleiding voor tijdens graafwerkzaamheden, evenals het nalopen en inspecteren (visueel en met metaaldetector) van uitgegraven taluds en vlakken. Volgens het PvE komt de contour van het rijksmonument naar verwachting buiten het projectgebied te liggen als gevolg van de opgestarte wijzigingsprocedures. Het PvE is goedgekeurd door bevoegd gezag.

5.9.3 Effecten landschap, archeologie en cultuurhistorie

Aanleg kade en hoogwaterstuw

Het ontwerp van het kadetracé is zoveel mogelijk ingepast in de bestaande en nog aan te leggen landschappelijke structuren, zoals de Westparallel N69. Voorafgaand aan het bepalen van het kadetracé is een landschappelijke analyse gemaakt, waarbij onder andere is bekeken hoe het landschap zich door de jaren heen ontwikkeld heeft. Het kadetracé volgt zoveel mogelijk de natuurlijke hoogten in het maaiveld. Naast de keuze voor het tracé is de kade zo veel mogelijk landschappelijk ingepast door enerzijds bestaande lijnelementen (wegen) te volgen en anderzijds flauwe taluds toe te passen en de kade met bloemrijk gras te laten begroeien.

Met betrekking tot archeologie worden de werkzaamheden conform een door het bevoegd gezag goedgekeurd PvE (zie hiervoor) uitgevoerd, waarmee de bescherming van het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed is geborgd.

Beekherstel

Bij de nieuw te graven beek wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de ligging van de beek in het verleden. Daarnaast wordt gekeken naar huidige laagtes en natte delen in het veld. De precieze ligging van de beek wordt bij uitvoering nog nader afgestemd op de bodemopbouw en historische ligging. Hierbij zal de meander aangelegd worden in de beekzone tussen het huidige bos in Grootgoor en de waterbergingsskade. De meander zoals deze nu is ingetekend op de overzichtskaart is bedoeld ter indicatie.

De nieuwe beek, nieuwe watergangen/sloten, zandvang en uitveegplaats en de percelen die afgegraven worden (maaienveldverlaging) liggen wat betreft archeologie in de zone met een middelhoge en hoge trefkans voor bijzondere archeologische vondsten gerelateerd aan menselijke activiteiten in en rond de beek. De graafwerkzaamheden worden uitgevoerd onder archeologische begeleiding conform een door het bevoegd gezag goedgekeurd PvE.

5.10 Kabels en leidingen

De locatie van kabels en leidingen is bekend via de indicatieve KLIC-melding. Hieruit is gebleken dat er in het gebied een PRS-leiding ligt benedenstrooms van de hoogwaterstuw. Het ontwerp is afgestemd op de eisen van SABIC, de beheerder van de leiding en zal nog nader met SABIC afgestemd worden.

Door het gebied loopt een hoogspanningsleiding. Deze valt maar voor een heel klein deel binnen het plangebied van voorliggend bestemmingsplan. Er heeft afstemming plaatsgevonden met de eigenaar van de hoogspanningsleiding (Tennet). Vastgesteld is dat er geen belemmeringen zijn vanwege de afstand van de werkzaamheden tot de hoogspanningsleiding. De hoogspanningsleiding is vastgelegd op de verbeelding van dit bestemmingsplan.

5.11 M.e.r.-plicht

In het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) is vastgelegd wanneer voor welke activiteiten een verplichting geldt tot het maken van een MER (onderdeel C) en is aangegeven in welke situaties voor welke activiteiten een m.e.r.-beoordelingsplicht geldt (onderdeel D).

Voor dit project zijn drie activiteiten relevant uit het Besluit m.e.r. te weten:

- de aanleg, wijziging of uitbreiding inzake kanalisering of ter beperking van overstromingen, met inbegrip van primaire waterkeringen en rivierdijken (categorie D3.2);
- een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan (categorie D9);
- de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stuwdam of andere installatie voor het stuwen of voor de lange termijn opslaan van water (categorie D15.3).

Tabel 1.1. Categorieën uit het Besluit m.e.r. die van toepassing zijn op het bestemmingsplan

	Kolom 1 Activiteiten	Kolom 2 Gevalen	Kolom 3 Plannen	Kolom 4 Besluiten
D3.2	De aanleg, wijziging of uitbreiding inzake kanalisering of ter beperking van overstromingen, met inbegrip van primaire waterkeringen en rivierdijken	-	De structuurvisie, bedoeld in de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening, en de plannen, bedoeld in de artikelen 3.1, eerste lid, 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van die wet en het plan, bedoeld in de artikelen 4.1 en 4.4 van de Waterwet.	De goedkeuring van gedeputeerde staten van het projectplan, bedoeld in artikel 5.7, eerste lid, van de Waterwet of, bij het ontbreken daarvan, het projectplan, bedoeld in artikel 5.4, eerste lid, van die wet, of, indien artikel 5.4, zesde lid, van die wet van toepassing is, de vaststelling van het tracé op grond van de Tracéwet of de Spoedwet wegverbreding door de Minister van Infrastructuur en Milieu of het plan, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Wet ruimtelijke ordening dan wel bij het ontbreken daarvan van het plan, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet.
D9	Een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op 1°. een functiewijziging met een oppervlakte van 125 hectare of meer van water, natuur, recreatie of landbouw of 2°. vestiging van een glastuinbouwgebied of bloembollenteeltgebied van 50 hectare of meer.	De structuurvisie, bedoeld in de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening, en de plannen, bedoeld in de artikelen 3.1, eerste lid, 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van die wet, de vaststelling van het inrichtingsplan, bedoeld in artikel 17 van de Wet inrichting landelijk gebied, het plan, bedoeld in artikel 11 van de Reconstructiewet concentratiegebieden en het plan bedoeld in	De vaststelling van het inrichtingsplan, bedoeld in artikel 17 van de Wet inrichting landelijk gebied dan wel een plan bedoeld in artikel 18 van de Reconstructiewet concentratiegebieden dan wel bij het ontbreken daarvan het plan bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Wet ruimtelijke ordening dan wel bij het ontbreken daarvan van het plan, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet.

	Kolom 1 Activiteiten	Kolom 2 Gevallen	Kolom 3 Plannen	Kolom 4 Besluiten
			artikel 18 van de Re-constructiewet concentratiegebieden.	
D15.3	De aanleg, wijziging of uitbreiding van een stuwdam of andere installatie voor het stuwen of voor de lange termijn opslaan van water.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een hoeveelheid water van 5 miljoen m ³ of meer.	De structuurvisie, bedoeld in de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening en het plan, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet, en het plan, bedoeld in de artikelen 4.1 en 4.4 van de Waterwet.	Het projectplan, bedoeld in artikel 5.4, eerste lid, van de Waterwet of, indien artikel 5.4, zesde lid, van die wet van toepassing is, de vaststelling van het tracé op grond van de Tracéwet of de Spoedwet wegverbreding door de Minister van Infrastructuur en Milieu, dan wel bij het ontbreken daarvan de vaststelling van het plan, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Wet ruimtelijke ordening dan wel bij het ontbreken daarvan van het plan, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet.

Het project valt onder de drempelwaarde van categorie D15.3. Wanneer onder de drempelwaarde wordt gebleven geldt een vormvrije m.e.r.-beoordelingsplicht. Voor categorie D3.2 zijn geen drempelwaarden opgenomen. Omdat er bij categorie D3.2 geen drempelwaarde is opgenomen is het project op grond van categorie D3.2 m.e.r.-beoordelingsplichtig. Het project valt onder de drempelwaarde van categorie D9, waardoor voor deze categorie een vormvrije m.e.r.-beoordelingsplicht geldt.

Projectplan en m.e.r.-beoordeling en m.e.r.-besluit

Voor het waterbergingsgebied bij De Run is een projectplan in het kader van de Waterwet opgesteld. In het projectplan is de onderbouwing, inhoud en verantwoording van het project beschreven. Het Projectplan Run Grootgoor is op 9 juli 2019 vastgesteld door het dagelijks bestuur van Waterschap De Dommel.

Het projectplan, bedoeld in artikel 5.4, zesde lid van de Waterwet is het besluit waar besluitvorming over de m.e.r.-beoordeling heeft plaatsgevonden. Alleen bij het ontbreken van een projectplan zou het bestemmingsplan het besluit zijn waar de m.e.r.-beoordelingsplicht aan gekoppeld is. Door het Waterschap De Dommel is op 20 november 2018 besloten dat geen MER hoeft te worden opgesteld, wegens het ontbreken van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu die een MER noodzakelijk zouden maken. Categorie D3.2 en D15.3 zijn reeds beoordeeld in het kader van het projectplan. Hiervoor wordt verwezen naar de m.e.r.-beoordeling en het besluit van het Waterschap De Dommel. Volledigheidshalve is de m.e.r.-beoordeling en het besluit van het Waterschap De Dommel als bijlage bij dit bestemmingsplan opgenomen.

Categorie D9 landinrichtingsproject

De voorgenomen bestemmingsplanwijziging voorziet tevens in de functiewijziging van percelen met de bestemming 'Agrarisch met waarden' naar de bestemming 'Natuur'. De voorziene functiewijziging heeft betrekking op circa 17,43 hectare voor de drie gemeenten samen. Een functiewijziging van natuur of landbouw kan onder bepaalde omstandigheden worden aangemerkt als 'landinrichtingsproject'

als bedoeld in categorie D9 van de bijlage bij het Besluit m.e.r. Dit zou betekenen dat er sprake is van een vormvrije m.e.r.-beoordelingsplicht. Deze categorie is echter bedoeld voor grootschalige ontwikkelingen in het buitengebied. Gelet op de kleinschaligheid van de voorgenomen functiewijziging is vastgesteld dat categorie D9 in het onderhavige geval niet van toepassing is zodat hiervoor geen vormvrije m.e.r.-beoordeling is uitgevoerd.

Onverminderd het voorgaande is naar aanleiding van de ingediende zienswijzen in de gemeente Veldhoven zekerheidshalve besloten om in aanvulling op de reeds uitgevoerde m.e.r.-beoordeling in het kader van het projectplan een vormvrije m.e.r.-beoordeling uit te voeren, waarbij concreet wordt beoordeeld of de voorgenomen functiewijziging van agrarisch naar natuur nadelige gevolgen kan hebben voor het milieu. Deels wordt hierbij verwezen naar m.e.r.-beoordeling in het kader van het projectplan.

Burgemeester en wethouders van Eersel hebben op 18 december 2020 besloten dat het opstellen van een milieueffectrapport niet noodzakelijk is. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling en het gemeentelijk besluit zijn tevens opgenomen als bijlage bij dit bestemmingsplan.

5.12 Bedrijven en milieuzonering

De beoogde ontwikkeling betreft geen inrichting op basis van de Wet Milieubeheer en er worden vanwege het aspect bedrijven en milieuzonering geen belemmeringen verwacht voor de beoogde ontwikkeling.

Tevens betreft de beoogde ontwikkeling geen gevoelig object en er worden vanwege het aspect spuitzone geen belemmeringen verwacht voor de beoogde ontwikkeling.

5.13 Geur

De beoogde ontwikkeling betreft geen geurgevoelig object. Derhalve hoeft niet gekeken te worden naar de geurhinder veroorzaakt door omliggende veehouderijen. Anderzijds worden er ook geen veehouderijen belemmerd door de realisatie waterberging De Run. Er worden vanwege het aspect geur geen belemmeringen verwacht voor de beoogde ontwikkeling.

5.14 Gezondheid

De beoogde ontwikkeling betreft geen gevoelig object en er worden vanwege het aspect gezondheid geen belemmeringen verwacht voor de beoogde ontwikkeling.

5.15 Duurzaamheid

De gemeente heeft hoge ambities op het gebied van duurzaamheid. Het project waterberging De Run is een zeer duurzaam project. Hierna is aangegeven hoe onder andere invulling wordt gegeven aan duurzaamheid in het kader van de realisatie van het project.

Het realiseren van een gestuurd waterbergingsgebied.

- Het beekherstel van de Run en een duurzaam watersysteem.
- Het tegengaan van verdroging in Natte Natuurparel Grootgoor.
- Het ontwikkelen van nieuwe natuur.
- Het realiseren van recreatieve voorzieningen en landschappelijke elementen.

Tevens is het een grote aanvulling op het huidige landschap, het vergroot de diversiteit van de ruimtelijke kwaliteit en de biodiversiteit.

6. JURIDISCHE PLANOPZET

In dit hoofdstuk wordt de juridische opzet van het bestemmingsplan beschreven.

6.1 Inleiding

Het bestemmingsplan is een juridisch bindend plan dat bestaat uit een verbeelding (plankaart) en regels en gaat vergezeld van een toelichting. De verbeelding en de regels vormen het juridisch bindende deel van het bestemmingsplan, waarbij de regels de gebruiks- en bouwmogelijkheden van de gronden regelen en de verbeelding de rol heeft van visualisering van de bestemmingen. De toelichting heeft geen bindende werking, maar heeft wel een belangrijke functie bij de weergave, verantwoording en onderbouwing van het bestemmingsplan en als uitleg bij de verbeelding en regels.

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) bepaalt dat het bestemmingsplan langs elektronische weg beschikbaar wordt gesteld. Dit brengt met zich mee dat het bestemmingsplan digitaal uitwisselbaar en op vergelijkbare wijze moet worden gepresenteerd. Met het oog hierop stellen de Wro en de onderliggende regelgeving eisen waaraan het bestemmingsplan moet voldoen. Zo bevat de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2012 (SVBP 2012) bindende afspraken waarmee bij het maken van bestemmingsplannen rekening moet worden gehouden. De SVBP 2012 kent (onder meer) hoofdgroepen van bestemmingen, een lijst met functie- en bouwaanduidingen, gebiedsaanduidingen en een verplichte opbouw van de planregels en het renvooi. Voorliggend bestemmingsplan is opgesteld in overeenstemming met de SVBP 2012 en wordt op de voorgeschreven wijze digitaal beschikbaar gesteld.

6.2 Plansystematiek

Het voorliggend bestemmingsplan is opgesteld om de ontwikkelingen zoals beschreven in hoofdstuk 2 juridisch-planologisch mogelijk te maken. De regels en de verbeelding zijn zodanig opgesteld dat de bouw- en gebruiksmogelijkheden daarvoor een juridisch kader bieden.

Uitgangspunten

- Er zijn drie integrale bestemmingsplannen gemaakt, één voor elke gemeente. Bij een integraal bestemmingsplan worden bestemmingen, dubbelbestemmingen en aanduidingen overgenomen van de vigerende verbeelding.
- De bestemmingen zijn zoveel mogelijk gebaseerd op de gemeentelijke regelingen/standaarden.
- De bestemming 'Natuur', die ligt ter plaatse van de nieuwe watergang en de omliggende nieuwe natuur is zoveel mogelijk uniform voor Veldhoven en Bergeijk, bij Eersel is de vigerende natuurbestemming zoveel mogelijk aangehouden. Waar nodig zijn bij Veldhoven en Bergeijk specifieke bestaande natuur of landschapselementen specifiek aangeduid (bijv. kleinschalige landschapselementen en natte natuur).
- De nieuwe watergang krijgt de aanduiding 'water', binnen de bestemming 'Natuur'. Zoals blijkt uit de regels is het ook mogelijk de nieuwe watergang buiten deze aanduiding aan te leggen. De aanduiding is bedoeld als indicatie voor de ligging van de watergang.
- 'Waterstaat - Gestuurd waterbergingsgebied': Dit is de dubbelbestemming die ter plaatse van het gehele waterbergingsgebied komt te liggen. Dit betreft één uniforme bestemming voor

Veldhoven en Bergeijk, bij Eersel is zoveel mogelijk aangesloten bij de bestemming zoals opgenomen in het vigerende bestemmingsplan.

- 'Waterstaat – Waterkering': Dit is de dubbelbestemming die ter plaatse van de kade ligt te liggen (met enige marge). Dit is één uniforme bestemming voor alle drie de gemeenten.

Projectplan Run Grootgoor

Het definitieve Projectplan Run Grootgoor is als bijlage opgenomen bij de regels. In meerdere bestemmingen worden bouwmogelijkheden en werken- en werkzaamheden beperkt om de aanwezige waarden te beschermen. In deze bestemmingen is opgenomen dat de beperkingen niet gelden voor de bouwwerken en werken- en werkzaamheden in het projectplan. Zo hoeft er na inwerkingtreding geen omgevingsvergunning verleend te worden. De afweging of de aanwezige waarden aangetast worden heeft al eerder plaatsgevonden (bij het opstellen van het projectplan).

Opbouw regels

De regels van het bestemmingsplan bestaan uit de volgende onderdelen:

1. inleidende regels;
2. bestemmingsregels;
3. algemene regels;
4. overgangs- en slotregels.

Hoofdstuk 1: inleidende regels

Dit hoofdstuk bestaat uit de begripsbepalingen (artikel 1) en de wijze van meten (artikel 2). In de begripsbepalingen worden omschrijvingen gegeven van diverse in het bestemmingsplan gebruikte begrippen/termen. De begripsbepalingen zijn opgenomen om interpretatieverschillen te voorkomen. Artikel 2 bevat technische regelingen met betrekking tot het bepalen van oppervlakten, percentages, hoogte, diepte, breedte en dergelijke. Hiermee kan op een eenduidige manier toepassing worden gegeven aan de regels.

Hoofdstuk 2: bestemmingsregels

In dit hoofdstuk zijn de in het bestemmingsplan opgenomen bestemmingen opgenomen (enkel- en dubbelbestemmingen). De opbouw van de bestemmingen is als volgt (met dien verstande dat een specifieke bestemming niet alle genoemde elementen hoeft te bevatten):

- bestemmingsomschrijving;
- bouwregels;
- nadere eisen;
- afwijken van de bouwregels;
- specifieke gebruiksregels;
- afwijken van de gebruiksregels;
- omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden;
- omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk;
- wijzigingsbevoegdheid.

De in het plangebied aanwezige bestemmingen zijn met bestemmingsvlakken op de verbeelding aangegeven. Het bestemmingsvlak geeft aan waar een bepaald gebruik is toegestaan. Ook kunnen aanduidingen die betrekking hebben op het gebruik (functieaanduidingen) zijn opgenomen. Middels deze functieaanduidingen is een specifiek gebruik ter plaatse bestemd of uitgesloten. Daarnaast wordt in de

regels per bestemming bepaald waar en onder welke voorwaarden gebouwen mogen worden gebouwd. In de volgende paragraaf worden de in het plan opgenomen bestemmingen per bestemming nader beschreven.

Hoofdstuk 3: algemene regels

Algemene regels zijn regels die gelden voor meerdere bestemmingen, dan wel een algemene strekking hebben. Deze bestaan uit de volgende onderdelen:

- anti-dubbeltelregel: deze regel is opgenomen om te voorkomen dat, wanneer volgens een bestemmingsplan bepaalde gebouwen en bouwwerken niet meer dan een bepaald deel van een bouwperceel mogen beslaan, het overgebleven terrein nog eens meetelt bij het toestaan van een ander gebouw of bouwwerk, waaraan een soortgelijke eis wordt gesteld.
- algemene gebruiksregels: in deze regels is opgenomen welke vormen van gebruik in ieder geval als strijdig gebruik worden beschouwd.
- algemene aanduidingsregels: hier zijn regels opgenomen, die van toepassing zijn ter plaatse van de in het plan opgenomen gebiedsaanduidingen vanwege de Verordening ruimte.

Hoofdstuk 4: overgangs- en slotregels

Dit hoofdstuk bevat het voor elk bestemmingsplan verplichte overgangsrecht voor bouwen en gebruik en de slotregel met daarin de citeertitel van de planregels.

7. UITVOERBAARHEID

In artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is bepaald dat een bestemmingsplan vergezeld gaat van een toelichting waarin de inzichten over de uitvoerbaarheid van het plan zijn neergelegd. Dit hoofdstuk gaat in op de uitvoerbaarheid, waarbij eerst de economische uitvoerbaarheid aan bod komt en vervolgens de maatschappelijke uitvoerbaarheid.

7.1 Economische uitvoerbaarheid

7.1.1 Kostenverhaal

Indien met onderhavig bestemmingsplan een bouwplan in de zin van artikel 6.2.1 Besluit ruimtelijke ordening (Bro) mogelijk wordt gemaakt, is de gemeenteraad van Eersel op grond van artikel 6.12 lid 1 Wet ruimtelijke ordening (Wro) in samenhang met artikel 6.12 lid 4 Wro verplicht om de kosten te verhalen en een exploitatieplan vast te stellen gelijktijdig met het besluit (het bestemmingsplan) waarop het exploitatieplan betrekking heeft.

Niet in alle gevallen is de gemeenteraad verplicht een exploitatieplan vast te stellen. Op grond van artikel 6.12 lid 2 kan de gemeenteraad besluiten geen exploitatieplan vast te stellen als aan de cumulatieve bepalingen van artikel 6.12, lid 2 sub a, b en c is voldaan.

Voorliggend bestemmingsplan voorziet in de realisatie van natuur, beekherstel en gestuurde waterberging. Er is derhalve geen sprake van een of meerdere bouwplannen als bedoeld in het Bro en dus is kostenverhaal niet aan de orde. De gronden binnen het plangebied zijn grotendeels in eigendom van Waterschap De Dommel. Sommige gronden waar de kade op is geprojecteerd zijn in eigendom van de Provincie Noord Brabant en/of de gemeente. Binnen de gemeente Eersel komt echter geen kade te liggen en is hier dan ook geen sprake van.

Het grootste deel van de kosten worden via de Waterwet gedekt. De kosten die voor de gemeente met deze ontwikkeling samenhangen worden via een anterieure overeenkomst doorgelegd aan het waterschap. Hiermee is de economische uitvoerbaarheid van voorliggend bestemmingsplan voldoende aangetoond.

7.1.2 Financiële haalbaarheid

De kosten voor de aanleg van de waterberging worden gedragen door het Waterschap De Dommel. Deze heeft dit geld gereserveerd in diens begroting.

Er zijn geen onvoorziene hoge kosten te verwachten. Ook is er geen sprake van onzekere financiële bijdragen van anderen. De financieel-economische haalbaarheid is hiermee in voldoende mate aangetoond.

7.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Er zijn wettelijke eisen met betrekking tot de voorbereiding en totstandkoming van een bestemmingsplan. Artikel 3.8 Wro bepaalt dat op de voorbereiding van een bestemmingsplan de in afdeling 3:4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) geregelde uniforme openbare voorbereidingsprocedure (uov) van toepassing is. Dit houdt in dat tussen gemeente en verschillende instanties overleg over het plan moet worden gevoerd alvorens een ontwerpplan ter visie gelegd kan worden. Bovendien is het noodzakelijk dat belanghebbenden de gelegenheid hebben om hun visie omtrent het plan te kunnen geven.

Dientengevolge zijn de volgende stappen te onderscheiden:

- Vooroverleg;
- Inspraak;
- Vaststellingsprocedure.

7.2.1 Vooroverleg

Het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.1) geeft aan dat burgemeester en wethouders bij de voorbereiding van een bestemmingsplan overleg plegen met de besturen van betrokken gemeenten en waterschappen en met die diensten van provincie en Rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn.

De instanties die in kennis gesteld moeten worden van dit bestemmingsplan zijn geïnformeerd, in dit geval de provincie Noord-Brabant. De provincie heeft in haar reactie laten weten dat over het plan ambtelijk vooroverleg heeft plaatsgevonden. Het plan is in overeenstemming met de provinciale belangen. De provincie heeft ten aanzien van een tweetal aspecten opmerkingen:

- Herbegrenzing verbeelding Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant: de provincie ziet geen noodzaak Gedeputeerde Staten voor te stellen de grenzen op de verbeelding van de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant aan te passen. Zodoende kan deze procedure achterwege blijven en verzocht wordt het bestemmingsplan hierop aan te passen. Dit is verwerkt.
- Bestaande natuur Grootgoor: de provincie zal nog contact opnemen met betrekking tot het effect van de kade op de bestaande natuur van het Grootgoor. Deze afstemming heeft plaatsgevonden en de provincie heeft aangegeven geen vervolgvragen te hebben in het kader van deze procedure. Dit heeft niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

7.2.2 Inspraak

De Wro zelf bevat geen bepalingen omtrent inspraak. Dat neemt niet weg dat het de gemeente vrij staat toch inspraak te verlenen bijvoorbeeld op grond van de gemeentelijke inspraakverordening. In relatie daarmee bepaalt artikel 150 van de Gemeentewet onder meer dat in een gemeentelijke inspraakverordening moet worden geregeld op welke wijze en aan wie de mogelijkheid wordt geboden hun mening kenbaar te maken.

Dit plan wordt niet voor inspraak in procedure gebracht. Er is in het kader van het Projectplan ruimte geboden om te reageren op het planvoornemen. Daarnaast is er actief contact geweest tussen het waterschap en de direct betrokken nabijgelegen grondeigenaren en andere belanghebbenden.

7.2.3 Vaststellingsprocedure

De vaststellingsprocedure van het bestemmingsplan heeft plaatsgevonden volgens artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening. Het ontwerpbestemmingsplan 'Waterberging De Run Eersel' heeft met ingang van 31 juli 2020 tot 11 september 2020, gedurende 6 weken, ter inzage gelegen. In deze periode is één zienswijzen ingediend. Aangezien deze echter pas na de hiervoor gestelde termijn ingediend is, betreft het een niet-ontvankelijke zienswijze en hoeft er geen inhoudelijke beoordeling plaats te vinden.

De vormvrije m.e.r.-beoordeling en het vormvrije m.e.r.-beoordelingsbesluit zijn aanvullend opgenomen als bijlagen bij de toelichting en tekstueel verwerkt in de toelichting.

